

SLOVENSKI NAROD.

Lehaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 3 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 14 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 3 K. Kdor hoče sam poslati, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez iztečnega vplačila naročnine se ne osira. — Za oznanila se plačuje od petdesetne pet-vice po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Recepti se ne vračajo. — Uredništvo in upravlništvo je v Knafevih ulicah št. 6, in sicer uredništvo v I. nadst., upravlništvo pa v pritličju. — Upravlništvo naj se blagovoljivo pošilja naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravlništva telefon št. 85.

Goriška tudi prodana.

Dr. Šusteršič je zdaj pridno na delu, da bi glede volilne reforme prevaril slovensko javnost in ji nasul peska v oči, da bi ne spoznala njegovega grdega izdajstva, ki ga je storil samo v ta namen, da bi postal neomejen gospodar na Kranjskem, četudi bi trpelo ogromno škodo vse slovenstvo.

V sobotnem „Slovenca“ je dr. Šusteršič zopet spisal dolg članek, v katerem zdaj „pojasnjuje“, kar je v svojem članku o kompromisu z Italijani dne 8. avgusta tako previdno — pozabil povedati. V tem članku popisuje, kako so Italijani prišli do popolnoma novega mandata, dasi je bilo potem kompromisa sklenjeno in dogovorjeno, da dobi 18 mandatov, dočim se jim jih je v odseku dalo in zagotovilo 19. Dne 8. avgusta je dr. Šusteršič v „Slovenca“ na dolgo in na široko pisal, da Italijani s kompromisom niso ničesar pridobili in da Slovenci niso ničesar žrtvovali, češ, da sta se le dva italijanska mandata transferirala iz Tirolske in iz Trsta na Goriško in v Istro in ponosno je povdarjal, da bo to v trajno korist Jugoslovanom.

Šusteršič se je v dotičnem članku precej debelo zlagal.

Glasom Šusteršičevega članka v „Slovenca“ dne 8. avgusta je bil sklenjen sledeči kompromis:

1.) Celotno število italijanskih poslancev ostane neizpremenjeno z 18;

2.) Eden tirolski in eden tržaški italijanski mandat se prenese v Istro odnosno na Goriško — tako da bodo v bodoče imela vsaka teh dežel po šest poslancev t. j. po tri slovanske in po tri italijanske.

3.) Slovenski mandat v Trstu ostane nespremenjen v smislu Gautscheve predloge.

Ta kompromis se je pa v resnici izpolnil le v toliko, da se je

en italijanski mandat transferiral v Istro — dočim se je na Goriškem ustanovil popolnoma nov mandat. Italijanom sta dr. Šusteršič in deputato friulano ta mandat darovala brez vsake odškodnine, kajti tisti mandat, ki bi se glasom kompromisa moral transferirati iz Tirolske, se ni transferiral, nego so Italijani tretji goriški mandat dobili zastoj.

Dr. Šusteršič je torej očitno in drzno lagal, ko je trdil, da Italijani niso ničesar pridobili s kompromisom. Pridobili so en goriški mandat. Goriški Slovenci so bili prodani in ogoljufani.

V sobotnem članku skuša dr. Šusteršič to opravičiti. A kako! Dr. Šusteršič pravi, da se je pustil Italijanom tisti mandat na Tirolskem, ki bi se bil moral transferirati na Goriško zaradi tega, da bi se zmanjšala razlika med nemškoitalijanskim in med slovenskim blokom v bodočem državnem zboru za en glas. Dalje pripoveduje, da je pač z dr. Ivčevićem protestiral pri vladi in glasoval proti temu novemu mandatu, a da je bilo izključeno dobiti v odseku za to kako kompenzacija. Končno tolaži žrtve svoje modre politike, goriške Slovence, da bo morda v zbornici konstelacija ugodnejša.

Človek mora imeti pač drzno čelo, da se upa javnost tako za norca imeti, kakor to poskuša dr. Šusteršič.

Kompromis med Italijani in slovenskimi klerikalci je bil vendar sklenjen z vednostjo, s posredovanjem in z odobrenjem vlade in ne veže samo Slovencev nego tudi vlado in Italijane. Če se vlada in Italijani, ko so enkrat imeli v žepu tretji istrski in goriški mandat naenkrat niso hoteli držati kompromisa, je bila dolžnost dr. Šusteršičeva, dajih v to prisili in da na noben način ne dopusti pomnožitve italijanskih mandatov.

A dr. Šusteršič ni ničesar storil. Vedel je, da so s to pomnožitvijo

ogoljufani goriški Slovenci, vedel je, da je oškodovan ves slovenski narod, vedel je, da je pohojen in poteptan kompromis, da so Italijani in vlada snedli dano besedo, a molčal je in niti kompenzacije ni zahteval. Kaj se je govorilo o kompenzaciji za kočevski mandat — o kompenzaciji za tretji italijanski mandat ni nihče ohrnil niti besedice.

Šusteršič pravi, da je bilo v odseku izključeno, dobiti kako kompenzacijo. Morda bi je res ne bil dobil, ali vsaj zahtevati in predlagati bi jo bil moral, že zategadelj, ker je svoj kompromis enostransko sklenil z vlado in z Italijani. Šusteršič pa kompenzacije niti zahteval ni, niti jo predlagal, ker je bil zadovoljen s pomnožitvijo italijanskih mandatov, kakor je bil zadovoljen z vsem, kar je hotela vlada.

Pošten politik, ki ima mirno vest in čiste roke, bi bil v takem slučaju na vsak način izjavil, da so Italijani v zvezi z vlado kompromisno pogodbo raztrgali, da vsled tega kompromis tudi Slovencev ne veže in da zahtevajo ali kompenzacijo za novi italijanski mandat ali pa reasumiranje sklepa glede Goriške in razveljavljenje tretjega goriškega italijanskega mandata.

A Šusteršič niti ust ni odprl in to kaže, da je bil sploh ves kompromis švindeln in da se je govorilo o transferiranju tirolskega in tržaškega mandata v Istro in na Goriško samo, da bi se goriški in istrski Slovenci ne uprli. To je tudi vzrok, da sta Šusteršič in Gregorčič sklenila ta kompromis za hrabro Oskarja Gabrščka, dobro vedo, da bi ta kot pošten zastopnik goriških Slovencev nikdar ne privolil v tako sleparijo in nikdar ne dopustil, da se prodajo goriški Slovenci.

Tudi tolažba, da se v zbornici sami popravi ta škandal, da se je na Goriškem daroval Italijanom en

mandat, je sam humbug. Šusteršič ni niti trenotek na to mislil in tudi zdaj ne misli. Če bi bil imel namen kaj storiti, bi bil to že v odseku predlagal in v slučaju, da bi bil propadel, oglasil minoritetni votum. Čehi so oglasili minoritetni votum. S tem so izrazili svoj protest proti storjenim sklepom in si zagotovili, da se bo v zbornici razpravljalo in sklepalo o njih zahtevah. Šusteršič pa sploh ni protestoval in tudi ni vložil minoritetnega votuma. — To govori toliko, da nam pač ni treba ničesar dostavljati.

Češka sloga.

Praga 13. avgusta. Načelnik mladočeškega izvršilnega odbora dr. Skarda poziva v „Narodnih listih“ vse češke stranke, naj se zedinijo pod skupno vrhovno vodstvo, ker le s koncentracijo je mogoče uspešno nastopiti proti nemški „Gemeinschaft“, kajti nemške stranke, najsi se medsebojno pobijajo, stoje proti Slovanom vedno v skupni bojni vrsti.

Angleški kralj na Dunaju.

Dunaj 13. avgusta. Na povratku iz Marijinih varov pride angleški kralj Edvard dne 7. septembra na Dunaj ter ostane dva dni v Schönbrunnu cesarjev gost.

Protigrški izgedi v Bolgariji.

Sofija 13. avgusta. V Anhijalu (ne v Varni!) so bili v nedeljo krvavi izgedi. Grki so hoteli preprečiti bolgarski shod ter so se zabarikadirali v cerkvi in v večjih hišah. Boj je trajal do 5. popoldne. Mestni poglavar je Grke opetovano pozival, naj se udajo, toda Grki so streljali naprej. Šele iz Burgasa došlo vojaštvo je zavzelo mesto. Celotno mesto razen 30 hiš je pogorelo. Zgorela so tudi javna poslopja. Grški škof je zgorel. Število mrtvih in ranjenih dosedaj ni znano. Grško prebivalstvo je zbežalo v gore. V celem okraju

Burgas, kjer stanuje mnogo Grkov se je bati nadaljnjih izgedov. Na železniški postaji Kermenli je bil tudi protigrški shod. Množica je napadla neko grško hišo, iz katere so poprej Grki zborovalce, sramotili in ometavali. Prišlo je vojaštvo ter demonstrante odgnalo; pri tem je neki častnik pobil tri demonstrante.

Sultanova bolezen.

Carigrad 13. avgusta. Inozemsko časopisje si je brez potrebe napravljalo toliko skrbi zaradi sultanove bolezni, ga proglašalo za nezdravljivega ter že opisovalo na dolgo in široko prestolonaslednika. Vse nevarne in hude bolezni, o katerih se je poročalo, so se sedaj skrčile pri sultanu v navadno — drisko. Sicer pa je včeraj sultan že celo uro pisal vladne zadeve ter se tudi peljal na izprehod.

Položaj na Ruskem.

Proti Židom.

Odesa 13. avgusta. Mestna uprava je iz dala naredbo, da se ne sme noben Žid več sprejeti v mestno službo. Ta naredba najhuje zadene židovske zdravnike, inženirje in tehnične. Naredba se je izdala na podlagi ministrske okrožnice iz Petrograda.

Vojaška diktatura.

Petrograd 13. avgusta. Car je pisal velikemu knezu Nikolaju ter ga opozarja na glavne dolžnosti vrhovnega vojaškega poveljnika, pred vsem glede obnove vojaške discipline. Vse vojaške zadeve bodo v bodoče podrejene novemu vrhovnemu poveljniku, toda v civilnih zadevah obdrži vso oblast ministrski svet.

Zopet vojaška zarota.

Varšava 13. avgusta. Vojno ministrstvo je izdalo tajni ukaz, da se morajo razpustiti vse trdnjavske čete v garnizijah Libava, Reval in Riga ter se znova sestaviti iz drugih zanesljivih čet. Povod temu ukazu je ta, da so razkrili obsežno vojaško zaroto, pri kateri so udeležene sko-

LISTEK.

Pija pl. Kušin.

Spisal Josip Premk.

(Konec.)

Zunaj je bila jasna poletna noč. Elza je sedela pri oknu, zrla ven v nočno naravo in nestrpno pričakovala Kulievskega. Kazalec na uri se je že desetkrat čez poldne zavrtel okoli svojega sredotočja, a še ga ni bilo.

— Ali morda ne pride? — Ali me ne ljubi več... Zakaj? Saj sem mu vendar žrtvovala vse in brez njega bi mi bilo sedaj življenje pusto, neznosno. Ah to življenje. Te zakonske vezi z Ludovikom — ne slušati me mora Kulievski in proč morava, daleč daleč...

Iz teh misli jo prebudi trkanje. „Naprej!“

Med vrati se prikaže visoka postava Kulievskega.

„Menila sem, da te ne bo, srček moj,“ mu je šepetala vsa vesela in mu padla okoli vratu.

„Oprostite dušica, zakasnil sem se nekoliko na kolodvoru, pa sedaj sem...”

Elza! Me li ne izda stari služabnik, katerega sem srečal na stopnicah?”

„Ah, ne boj se. To je človek temne pameti in ne briga se mnogo, kaj se godi v gradu, da je le za njega dobro in zadovoljen je.“

„No, potem prav in brez skrbi se lahko kopljeva v najini ljubezni.“ Strastno jo privije k sebi in ji začne poljubovati ustnice, nos, oči, vse, vse...

„Oj skoro bi bil pozabil, Elza. Ko sem šel po vrtu, sem začul naenkrat, da prihajajo sem od paviljona neki glasovi. Gledam, a med dvorjem ničesar nisem mogel videti in razločiti, zato sem zopet hitrih a tihih korakov nadaljeval svojo pot.“

Elzino gladko visoko čelo se je nabralo v goste gube, njen pogled pa se je uprl v Kulievskega nekako premišljuje, skoro boječe... A po kratkem se je zopet veselo nasmejala in dejala:

„Karlo, Karlo, tebi se je v tvojem strahu vse to zazdevalo: saj sedaj ne more nihče biti na vrtu.“

Kulievski ji ni hotel ugovarjati, že zaradi tega ne, da bi se je morda ne polastil strah in podrti bi bilo morda njegovi zlati upi. Posadil je na njega saba na divan in začelo se

je zopet dolgo nepretrgano poljubovanje kakor pri mladih, prvič zaljubljenih parčkah...

— Med tem pa je Henrik zamišljeno sedel na klopi v grajskem vrtu. Pred očmi bila mu je Pija, lepa, mladostna kakor oni lepi večer, ko je tako divno pela ob njegovi strani. Čutil je do nje globoko, vročo ljubezen in težko je pričakoval trenutka, da ji to razkrije.

„Ah, Pija, le tebe bodem ljubil ves čas svojega življenja, ob tvoji strani, v tvoji ljubezni bodem deloval in si kitil z lavorjem svojo glavo, ako te ne dobim, pretrgana je nit mojega življenja.“ Ravno je izgovoril zadnje besede, kar začuje proti klopi trde stopinje. V mesečini je takoj spoznal grajskega hlapca Jakoba.

„Kaj hočete tu v noči?“ ga brzo nagovori.

„Oprostite gospod Henrik, vedel sem namreč da sedite tukaj in zato sem prišel. Tudi mene je izvabila lepa noč iz hleva in šel sem sest — oprostite, da sem bil tako drzen — v paviljon in se lepo pogovarjal s sultanom. Kar začujem sem od vrat neke stopinje, pogledam in vidim, da hiti proti gradu dr. Kulievski. Jaz ne vem, kaj išče no noči v gradu, ko

ve, da ni gospoda doma. Zato sem vam prišel povedat.“

„Je že dobro, Jakob, nič ne skrbite, ima že svoje opravke!“ ga je s kratkimi besedami zavrnil Henrik, a čuden se mu je zdel ta nočni obisk. Že na zabavnem večeru je opazil med Kulievskim in Elzo neko globoko prijateljstvo in sedaj to... Vstal je in šel v grad, a ne v drugo nadstropje, kjer je bila njegova soba, pač pa krenil že v prvem na levo, kjer je stanovala Elza. V spalnici začuje neke vzdih, pogleda skozi kjučajnico, ali skoro bi bil omahnil nazaj...

— Na divanu sta ležala Elza in Kulievski...

Dovolj je videl, vedel vse, šel je dalje po stopnicah v drugo nadstropje v svojo sobo, odprl okno, in kmalu so v jasno noč brneli pretresljivi akordi...

IV.

Med tem pa, ko sta se Elza in Kulievski tako brezskrbno udajala nesramni ljubezni, vladala je v gradu Rajmunda pl. Kušina velika žalost.

Bled in boreč se s smrtjo leži Rajmund na svoji postelji. Ob strani mu stoji brat Ludvik in neutešljivo plakačiča Pija.

— Dolgo je že bolehal, a pred tednom se je hudo prehladil, moral je v posteljo, iz katere ni več vstal. Čutil je, da ide njegovo življenje proti koncu, poklical je duhovnika, a zdravnika ni hotel. Naznanil je tudi bratu Ludvik in hčerki Piji, da je na smrtni postelji...

Sedaj stojita ob njegovi strani, a niti besedice ne pride iz njegovih ust — v omedlevici leži. Tožno zre Ludvik v obličje umirajočega brata, kateri ga je celo življenje tako ljubil, mu tako rad odpustil njegove lahkomiselnosti...

Neutešljivo plaka Pija, videč, da izgubi za vedno svojega očeta, da ostane sama brez roditeljev — sirota. Vsa obupna poljublja blede očetovo lice, moli in prosi Boga, naj ji pusti očeta še živega, naj jo nikar ne pusti samo v tem burnem svetu...

Rajmundu je nekoliko odleglo. Odprl je steklene oči in prosil brata, naj ga vzdigne.

V pretrganih stavkih pričel je s hreščecim glasom:

„Brat Ludvik — sedaj ostaneš sam — edini možki našega — plemenitega rodu. Ah — težko se mi je ločiti — od sveta, ne — da bi ga še ljubil — sai moje življenje — bilo

raj vso čete imenovanih treh garnizij.

Petrograd, 13. avgusta. V vojaškem taborišču Krasnoje selo bi se bila pri manevrih zgodila skoraj strašna katastrofa, ker so pri vseh vojaških oddelkih bile med slepe patrone pomešane osebe patrone. Zapri so več civilnih oseb, ki so se mudile v bližini taborišča.

Odesa, 13. avgusta. Pomorščaki črnomoškega brodogoja so poslali mornaričnemu ministru admiralu Birilevu prošnjo, naj neha s streljanjem njihovih tovarišev v Kronštatu in Sveaborgu, ker se bodo sicer vsi spuntali.

Ječe na morju.

Petrograd, 13. avgusta. Mornarično ministrstvo je sklenilo, da spremeni stare oklopnice „Netronj“, „Kreml“ in „Pervenec“ v ječe, ker nimajo kam djati vseh aretovanih pomorščakov.

Dogodki v Kronštatu.

Petrograd, 13. avgusta. Bivšega poslanca Onipka niso obesili, kakor so poročali časopisi, temu je v civilnem zaporu. Dosedaj mu niso mogli dokazati nikake krivde. Preiskava zaradi vojaškega punta je končana ter se začne velika obravnava proti 2000 obtoženim vojakom v mesecu septembru.

Bombe.

Varšava, 13. avgusta. Po raznih mestih najde policija skoraj vsak dan zaloge bomb in tovarne razstreljiva. Tovarna, ki so jo našli nedavno v Moskvi, je izdelala že več sto bomb ter jih razposlala po deželi. Revolucionarji delijo povsod kratka in umevna pisma navodila, kako je treba izdelovati bombe.

Lakota.

Petrograd, 13. avgusta. Ker so kmetijski puntarji v guberniji Samara uničili vsa veleposestva, nastala je po celi guberniji lakota. Cele rodline umirajo gladu.

Zaradi viborškega manifesta.

Petrograd 14. avgusta. Vlada je ukazala sodiščem, naj obtožijo delavske in kmečke zastopnike bivše dume, ki so podpisali znani manifest v Viborgu, zaradi sokrivde na protivladni zločinski akciji.

Dopisi.

Iz Lukovice. (Visoki deželni vladiv Ljubljani v blagohotni pomislek.) Že je minulo dve leti, kar smo zakopali v našo občino pristojnega gospoda Luko Mlakarja, trgovca, posestnika itd. v Lukovici. Njegova zapuščina, katero varno čuva c. kr. finančna prokuratura, znaša nič manj ko 76.000 K v gotovini. Ubogi naši kmetje, dolžniki Mlakarjevi, so zložili to ogromno vsoto v roke v to poklicani oblasti v teku enega leta; ni se oziralo na prošnje, dokazila in siromaštvo, rok plačila se je določil in kmet-trpin plačal, drugače se ti nagromadijo stroški ali zapoje boben. Pregledati nam je predvsem lastnoročno pisano in podpisano oporoko rajnega Luke Mlakarja, ki pravi: Proda naj se moje imetje in iz skupila te gotovine napravijo dobrotne ustanove za sirote. Ne mislimo temu

ugovarjati, da je ta oporoka nekoliko pomanjkljiva; komur pa je bila znana kruta bolezen ranjega Mlakarja in da je on oporoko le par dni pred smrtjo spisal, si bode lahko predstavljalo, da ni dvoma, da je prejel pristaviti, naj velja ustanova za lukovski sirote, saj v dokaz, da je kot dolgoletni župan občine lukovške za domače sirote prav očetovsko skrbel, mnogim dajal različne podpore, ne da bi občinska blagajna za to vedela ali trpela, je torej jasno kot beli dan, da je bil njegov namen, določiti njegovo ustanovo le v korist lukovskim občanom. In ako se ozremo v preteklost, nam zopet nihče ne more ugovarjati, da je rajni Luka Mlakar pred 25 leti brez premoženja naselil se v našo občino, v takratnih cvetočih časih in sam tu kot trgovec si pomagal do tolikega premoženja, da lahko rečemo, izvemši nekaj izjem, bil mu je vsakdo manj ali več dolžan. Zatorej vsakomur, ki mu je znano Mlakarjevo delovanje v naši občini, ne bode težko rešiti tako pereče vprašanje, namreč: Za katere kraje oziroma občine bi se Mlakarjeve ustanove določile? Roko na srce, v to poklicani faktorji, in z mirno vestjo se da reči, da le občini lukovski, eventualno nje sedanjim občanom oziroma sirotam pristojna pravica do cele Mlakarjeve zapuščine in vseh takih dobrotne ustanov. Nismo še pozabili, kar je rajni Mlakar sam pripovedoval, da je zagotovljena podpora 1000 K v namen, da se ustanovi v naši občini za onemogle domače sirote sirotiški zavod, primeren onemu v Kamniku ali v Komendi, toda občina, ki je že do grla zadolžena, ni mogla prispevati, da bi se nabavilo za tak zavod primerno poslopje. Tudi za ta znesek smo opravičeni vprašati, kje vendar se nahaja naložen, kar bi pač prosili, da nam občinski odbor v eni svojih sej pojasni. In končno pridemo še do nasveta, ali bi se ne dalo ravno sedaj s pomočjo Mlakarjevih ustanov in ker je stara šola že par let sem prazna ter last občine lukovške, napraviti tak človekoljubni zavod, katerega naj bi porabljali onemogli siromaki zlasti naše občine, ko bi pa prostor presegal, pa naj bi bili še sosednih občin tega deležni, tako bi ostali spomini na rajnega gospoda Luko Mlakarja pri nas na večno neizbrisni. Ne dvomimo, da visoka deželna vlada tem našim predlogom ugoditi, drugače nas veže dolžnost to važno zadevo nikakor zaspati ne pustiti.

Več občanov.

Iz Bele krajine. V nekaj dneh smo imeli v Beli krajini dva požara: v Desincu pri Črnomlju in v Gradcu med Črnomljem in Metliko. Oba požara so zakrivila — kakor navadno — otroci. V Desincu je od devet števk zgorelo njih sedem z vsemigospodarskim poslopjem vred. Črnomejski gasilci, ki so pravočasno prispeli na mesto nesreče, niso mogli storiti ničesar, ker vode ni bilo nikjer v bližini. Škoda je ogromna, ker so poljski pridelki v tem času bili takorekoč že vsi spravljani in jih je ogenj uničil. V Gradcu je zgorel hlev in shramba revnega posestnika Jakoba Lozarja. Prava sreča je bila, da je vodo dovolj in blizu, da je mogla domača požarna bramba uspešno priteči svojem bližnjemu na pomoč. In vso pohvalo za služi graška požarna bramba za svoj nastop pri tem požaru, ker da nje ni bilo in da se ni tako energično in naporno branilo, vpepelil bi bil požar polovico vasi. Hiše in gospodarska poslopja so vsa s slamo pokrita, a oddaljena so eno od drugega komaj po en meter! Skedenj zraven gore-

čega hleva se je trikrat zažgal, ali gasilci so ogenj vedno vdušili in tako je bil požar lokaliziran na vžigani hlev s shrambo. Graški gasilci so že večkrat pokazali, da razumejo svojo težko ali človekoljubno službo, pri tej priložnosti so se še posebno odlikovali, kar je ne majhna zasluga njih poveljnika, župana g. J. Mareletta, ki je uvedel v društvo strogo disciplino in je bil tudi pri tem požaru prvi na licu mesta, kjer je ne samo izdaljalo povelja, nego tudi sam največ delal in dajal s tem lep zgled drugim gasilcem. Belokranjski kmet je sicer bistroumen, ali tudi konservativen. Neračunljivo svoje hiše in gospodarska poslopja in šele kaka nesreča ga spametuje. Tako niti kmetje v Desincu in oni v Gradcu niso bili osigurani in zato je njihova nesreča še večja. Sedaj se pač osiguravajo — vsaj v Gradcu se je po požaru pri Lozarju osiguralo že več posestnikov, ki sedaj sprevidijo, da je bolje plačati vsako leto kako majhno svoto, nego pa v slučaju nesreče priti na beraško palico. Na otroke bi se tudi moralo paziti, da ne dobijo vžigalic v roke. Ne bi bilo slabo, ko bi se prepovala uporaba žveplenk, ki jih vsak otrok lahko vžge! Ko bi kmetje ne smeli imeti drugih vžigalic razun švedskih, bi jih že čuvali, ker so preveč drage! Nesreča bi potem bila redkejša.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. avgusta.

— **Kranjski mestni mandati in koroški Slovenci.** Slovenstvo na Koroškem ima svojo zaslonbo edino le v kmetem ljudstvu, najhujše svoje nasprotnike pa ima v nemškem meščanstvu. Naravno je vsled tega, da bi koroški Slovenci radi dosegli tako razdelitev okrajev, da bi bilo slovensko kmetstvo ljudstvo obvarovano vpliva in pritiska iz mest in zato so delali na to, naj se mesta ločijo od kmetijskih občin. Na Spod. Štajerskem se je delalo na to, da bi slovenski kmetje ne preglašovali nemških meščanov in zato so se ustanovili posebni mestni okraji; koroški Slovenci pa so zahtevali, naj bi nemški mestjani in ž njimi združeni socialni demokratje ne preglašovali slovenskih kmetov in naj bi se zato kmetijske občine ločile od mest. Nemci so se temu upirali, toda, če bi bil princip ločitve mest in kmetijskih občin obveljal v drugih južnih deželah, bi bil moral pač obveljati tudi na Koroškem. Nobena stvar ni Nemcem, mislečim na uničenje Slovencev na Koroškem, tako koristila in jim olajšala njih nasprotovanje, kakor to, da se kranjska mesta naljubo dr. Šusteršiču niso ločila od kmetijskih občin. Načelo, naj se mesta ne ločijo od kmetijskih občin, je bilo za južne kronovine že predrt s tem, da se je ustanovil celjski mestni okraj. Ko bi se bilo sprejelo to načelo še za Kranjsko, je čisto gotovo, da bi bilo zmazgalo tudi za Koroško in v tem hipu bi bila koroškimi Slovincem za vedno zagotovljena

dva mandata, in sicer dva za neseljiva kmetijska mandata. To je mimogrede na celovškem shodu omenil tudi dr. Brejca in ta resnica je ljubljanske klerikalce tako razkačila, da so dr. Brejca izdelali prav po mesarsko. Ni čuda, saj se je ravno dr. Šusteršič z vso silo ustavljal ločitvi kranjskih mest od kmetijskih občin in prav zato ni hotel nič resnega storiti za koroške Slovence, ker je vedel, da koroškimi Slovincem ni drugače pomagati, kakor če se ločijo mesta od kmetijskih občin. Tega pa ni hotel in ni hotel, vedoč, da bi se potem tudi na Kranjskem izvedla taka ločitev. Šusteršiču je bilo več na tem, da pripravi kranjska mesta ob svoje zastopstvo, kakor da dobe koroški Slovenci dva mandata; rajše je koroške Slovence ubil, kakor da bi bil privolil v razdelitev mest in kmetijskih občin na Kranjskem. „Slovenec“ psuje dr. Brejca, ker je to na rahlo omenil, tako ga psuje, kakor da bi bil kak kranjski liberal. Predrzo umešavanje v notranje kranjske razmere mu očita, ker je konstatiral, da sedmi štajerski mandat ni nobena kompenzacija za kočevski mandat, češ, Kočevje leži na Kranjskem in imajo le Kranjci odločevati o kompenzaciji za to kranjsko žrtev. Vseslovensko stališče — kje si? „Slovenec“ se je opljuval hitro, ko je z drugimi argumenti prišel v zadrego. No, mi naprednjaki smo Kranjci in kot taki ponavljamo danes, kar smo že pred tedni povedali: edino enakovredna kompenzacija za kočevski mandat bi bil nov mandat na Koroškem. Pojasnili smo to tako temeljito, da tega pač ni treba ponavljati. Interesi kranjskih naprednjakov so paralelni interesom koroških Slovencev. Mi zahtevamo ločitev mest od kmetijskih občin, da obvarujemo meščanstvo, koroški Slovenci zahtevajo to, da obvarujejo slovenskega kmeta. Ta zahteva izvirja sicer iz različnih nagibov ali ima enak efekt pred očmi. Izvajati pa je iz tega, da so koroški Slovenci stopili v službo kranjskih naprednjakov, to je naravnost infamija.

— **Zakaj Korošci ne morejo na katoliški shod?** Na to vprašanje odgovarja v „Miru“ katoliški duhovnik monsignor Podgorc, ko je zavrnil „Slovenčev“ očitjanje o koroškem liberalizmu in separatizmu tako-le: Očitjanje, da sta celovski sklep napravila liberalizem in separatizem, se bode vendar težko dalo dokazati. Gospodje Ljubljancine morejo biti prepričani, da je očitjanje liberalizma nasproti predsedništvu katol.-političnega društva opravičeno. Torej bi prišel v poštev le še — separatizem. Separatizem, če kje živi ta škrt, bi bil mogoč predlog staviti, a ko je bil na zaupnem shodu soglasno sprejet, nehal je biti separatističen in postal je splošen ko-

roški sklep. Odkar se je pisalo o tej stvari v „Slovencu“, se je javnost tudi že mogla poučiti, so li motivi sklepa res liberalni ali separatistični. Da pa mora koroška politika biti nekoliko separatistična, bo razumel vsakdo, kdor ve, da se za njo — nikdo izven Koroške ni dosti brigal. In smelo trdimo, da bi bil ta naš previdni separatizem nam letos lahko rodil lepih uspehov, ko bi ga znala slovenska delegacija podpirati. Naši poštteni dogovori z Nemci so nam pridobili obljubo, da bodo glasovali z nami, in nam ni znano, da bi bilo tega prepotrebna stika z Nemci iskalo vodstvo slovenske državnozbornske delegacije. Nam se zdi, da se ta obljuba ni držala, ker so se za Koroško premalo zanimali naši prijatelji, da nam se zdi, da so Nemci glasovali za štajarski mandat tudi v sled naših „separatističnih“ zvez, ker prve besede niso izpolnili, hoteli so Slovincem dati na štajarskem neko nadomestilo, videč, da so s tem Slovenci zadovoljni. Ta sklep se nam zdi tembolj opravičen, ker so ravno tisti Nemci za svojo uslugo terjali takoj protinslugo od nas pri zgornjekoroški deželnozbornski volitvi. Zato si Korošci domišljujemo, da je naša previdna „separatistična“ politika dala štajarski sedmi mandat. A ta „separatizem“ ni s katoliškim shodom v nobeni zvezi. Če bi Korošci ne šli v Ljubljano, ker so Slovenci bili od Nemcev preglašovani, bilo bi res nelogično in pomilovalno bi koroške zaupnike, da postopajo tako nedosledno. A vzrok je drugi: Korošci se vabi na katoliški shod, da bi se tam navduševali za katoliško misel, za katoliško šolo, za katoliški zakon, za katoliško častnikarstvo, za katoliška društva. Vse lepo: ali mi nimamo, kamor bi dali vso to krasoto! **Kaj nam vse tako govornije pomaga, dokler nimamo moči, da prevedemo beseda v dejanja?** Tega pa ne moremo, dokler nimamo katoliških zastopnikov v državnem zboru in v deželnem zboru, brez teh se nam bo svet smejal še naprej, kakor se nam smeje zdaj, kadar se sklicujemo na postavne pravice. **In Korošci si domišljujejo, da se jim pravno zastopstvo jemlje po sokrivdi slovenske delegacije.** Ali je potem res tako nelogično in brezumno, če Korošci pravijo: vi prijatelji, kaj nam bodo pomagale lepe resolucije, če nimamo več možnosti, podpirati svoje terjatve z edino uspešnim pravnim sredstvom? Če so merodajni faktorji slovenskega političnega življenja priredili katoliški shod, in če so ti sokrivi našega poraza, ali je potem nelogično in brezumno, če Korošci rečejo: Prijatelji, sodite vendar sami, kaj naj pa še na shodu pove koroški govornik, na pr. o narodnih terjatvah koroških Slovencev, ko je slovenska dele-

Dalje v prilogi.

je itak — žalostno in tožno, ne, ampak težko radi mojega otroka — Pije. Pri teh besedah se tožno ozre na plakajočo hčer. „Toda“, težak vzdih se mu izvije iz prsi, „predno se ločim — za vedno, odkrijem še zadnjo — skrivnost. Pija oprosti — idi nekoliko vun; imam nekaj — tajnega z bratom.“

Pija brzo ugodi prošnji svojega očeta, Rajmund pa nadaljuje s slabotnim glasom:

„Oženil sem se kakor veš — in iz tega zakona imam — Pijo. A — še pred tem zakonom — imel sem ljubavno razmerje — z Agato Lukičovo in rodila mi je nezakonskega — sina Henrika. Jaz sem ji izplačal — veliko svoto denarja in — molčala je. Omožila se je kmalu z nekim plemenitim — častnikom Gutensteinom a sin ostal je pri — Henrik ostal je in dobil — še polubrata — Edvarda. Sedaj veš vse — a to sem ti povedal — le radi tega, ker sem spoznal večeraj — iz Pijinih besed, da čuti neko ljubezen do Henrika. Ne pusti tega, saj veš brat in sestra sta. — Ako pa bi bila sila — razodeni Piji to skrivnost. — Vse moje premoženje in posestva — pa izročam tebi in tudi

štena in dobra. — Testament je že storjen. — Pokliči Pijo — — —

Pija, od sedaj naprej — ti bodi tvoj dobri oče — stric Ludvik. Ubogaj ga in slušaj kakor si mene in — za vedno, odkrijem ti izgovoril. Hud kašelj ga je posilil, skozi usta mu je bruhnilo mnogo krvi, omahnil je nazaj in utihnil za vedno, vedno ...

V.

V gradu Ludvika so minuli žalostni dnevi ...

Ko se je vrnil Ludvik po smrti svojega brata vses ožoren, pričakovala ga je doma še večja žalost. Soprog Elza izginila je brez sledu z Kulievskim, a Henrik mu je razjasnil to njemu, kljub slutnji, vendar le napol razumljivo stvar. Zaman je bilo vse iskanje. Minul je teden, minula dva, o Elzi ni bilo slišati ničesar. Henrik je hodil po gradu blede in nem zrl v tla, jedel skoro nič, prečul mnogo noči, spremenil se je v dveh tednih tako, da ga skoro ni bilo spoznati. Nekega dne povedal je Piji in Henrik, da odide za nekaj časa na potovanje ...

V gradu sta ostala sedaj le Pija in Henrik. — Zunaj je sijal jaseen poletni dan. Solnce je pripekalo tako žarko kakor v sredini avgusta. Pija

in igrala isti spev, katerega je pel Henrik na zabavnem večeru.

„Henrik, zapoj!“ ga je milo prosila Pija.

In Henrik je pel tako otožno, proseče, da so lile Piji debele solze. „Ah kako je moral biti nesrečen ta pesnik, ki je zložil ta spev.“ se je izvilo Piji.

„Gtoto, a bolje ne kakor jaz.“

„Ali si ti nesrečen?“

„Ah Pija in kako! Objel bi rešitelja, ki bi me rešil te nesreče, ali ta rešitelj zamoreš biti edino ti, Pija. Kajti ljubim te, Pija, tako groče, da ako mi ne posije solnce tvoje ljubezni — izgubljeno, pusto je moje življenje. Ah Pija ...!“

Padla mu je na prsi in mu nudila ustnice v prvi poljub.

„Henrik, le tvoja bom, ako ne tvoja, nikogar.“

„Pija, moja ljubljena Pija!“ in zopet objem in zopet poljub, tako dolg, poln sladke groze, poln vroče ljubezni ...

Nekdo potrka in takoj nato vstopi Jakob s pismom v roki — odda in odide.

Brzo odtrgata ovitek in čitata nekaj časa mirno, a kmalu smrtno

Draga moja Pija!

Neusmiljena je usoda, ki biča naš rod. Bral sem v časopisih žalostno novico da se je potopila ladja, na kateri sta bila tudi moja hči Elza in Edvard. Rešil se ni nikdo. Poln obupa že prej, a sedaj še to, začel sem, igrati, zaigral sem vse grajščina, kjer bivaš, je zaigrana, zaigrana tvoja dedščina, vse. Toda predno si zapodim kroglv glavo, povem ti še zadnje, to je ona skrivnost, katere nisi smela čuti ob smrtni postelji svojega očeta. Henrik ni pravi brat Edvardov, on je nezakonski sin Rajmunda, tvojega očeta in Agate Lukičeve, torej vidva — otroka jednega očeta. Odpusti vse mrtvemu svojemu stricu in ostani srečna. Ludvik.

Niti kapljice krvi ni bilo v njunih obrazih, kakor mramorna kipa padla sta skupaj — po sobi se je šlihal obupen jok.

Henrik je vstal. opotekajočih korakov odšel, a se kmalu zopet vrnil s steklenico zastrupljenega vina. Oba sta bila pripravljena na smrt, rešiteljico tega človeškega trpljenja. Še en objem, še en poljub in neustrašeno sta zavezneli čaši smrtni spev Henriku in mladostni, lepi Piji.

Osvetnik.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

XI.

Zapihal je veter čez Mengeš in pripodil dež, ki je lil vztrajno in enakomerno uro za uro, da je sicer vedno razsajajoče in popivajoče vojaštvo pobegnilo v svoja prebivališča. Ves Mengeš je počival.

Samo v gradu ni bilo to noč tako mirno, kakor po navadi in še po polnoči so bila razsvetljena različna okna in so stanovalci dotičnih sob nemirno begali iz kota v kot, se nepokojno premetavali po svojih ležiščih ali razmišljevali zatopljeni vase, kakor da jim je še to noč rešiti najtežje probleme.

Vsega tega je bil kriv skrivnostni grajski gost Marko pl. Pirin.

Marija Saloma se je bila zaprla v svojo razkošno opremljeno sobo. Vrgla je raz sebe obleko in v lahni nočni halji z razpletenimi lasmi nemirno hodila po svoji sobi. Čutila se je ponižano v svojem ponosu in žaljeno na svoji dekliški časti, da je tuji vitez, skoro neznan Marko Pirin, vedel za njeno največjo skrivnost, za njeno ljubavno razmerje z mo-

gacija našo najvažnejšo, našo življensko terjatev nasprotniku — prepustiti! Ali je res nelogično in brezumno, da se Koroška v sedanjem usodepolnem trenutku, ko bo drž. zbor o teh predlogah šele sklepal, kakor en mož vzdigne in pove svetu: **te sile mi ne sprejememo, ne damo se obesiti, ne damo se versko in narodno uničiti?** Ali je morebiti bolj umno in logično, ponižno zdaj se tistim pridružiti, ki se do zdaj za nas niso dosti brigali, v nadi, da z njim lahko v bodočnosti kaj dosežemo? Nemcem bi dali tako dokaz, da v našem ljudstvu ni nobene energije, ni moškega ponosa, da smo narod enajste službene vrste! Čudna insinucija! Ali je logično, očitati nam separatizem, ko se moramo sami braniti, biti kakor seleta vezani v nemškonoarodni jarem — z dovoljenjem tistih, ki bi bili poklicani in bi bili imeli moč, oteči nas te sužnosti? Da, čudna logika! Zato pa smelo trdimo, **da se koroški rodoljubi katoličani ne morejo in ne smejo udeležiti ljubljanskega katoliškega shoda.** Ko bi se bilo nas izročilo krščanski nemški stranki, mogli bi reči, kaj ima katoličanstvo s politiko, kaj volilna reforma s katoliškim shodom opraviti? Ali izročilo se nas je vsenemcem, prodirajočemu protestantizmu in socijalni demokraciji. **To ni le protislovensko, to dejstvo je tudi protikatoliško.** Ko bi bila volilna reforma v državnem zboru že sklenjena, in naša obsodba že izvršena, bi tudi položaj bil drugačen. Potem bi morali reči, zdaj rešimo v notranjem katoliškem življenju, kar se še da rešiti. Zdaj pa ima stvar še drugo lice. Poslanci sami so mnenja, da ta načrt ne bo sprejet, mar ni potem naša dolžnost, napeti vse sile, da se od nas odvrne preteča popolna poguba? Kdo hoče potemtakem z udeležbo pri katoliškem shodu takorekoč izjaviti, da se strinja s koraki slovenske delegacije, da se strinja s predlogo volilnega odseka? Mar ni dolžnost vsakatega rodoljuba, kot en mož stati na strani tistih, ki so odločno povzdignili svoj glas za katoliške in narodne — ne le pravice marveč za življenske pogoje koroških Slovencev? Ves razvoj te prežalostne afere priča, in že osebe, ki jo vodijo, so porok, da se ni nobena beseda govorila in se nobena beseda ne bo povedala zoper katoliško mišljenje, da se pa ne mora na vsak način in v vsakem slučaju sprejemati vse, kar se nam pošlja od — katoliške tvrdke. Bolj kot kdaj doslej moramo koroški Slovenci spoznati, da se moramo boriti z lastnimi močmi. Z nekako ironijo nam je dal le-ta nasvet tudi g. načelnik „Slovenske zveze“. Tako malo število bojnikov pa bo zmagovito le z vzorno disciplino. Vsi za enega eden za vse, za nas velja zdaj bolj kot kdaj doslej, da sloga jači,

nesloga tlači. Spoznajmo nevarni svoj položaj! Nam ne more biti le minljiva epizoda, če je 120.000 Slovencev vzeta možnost, udeleževati se volitev. To nam je dogodek, ki ustvari popolnoma druge razmere za dolgo vrsto let. V teh razmerah nam je ostala le še lastna moč kot braniteljica naših pravic, in ta moč se mora javiti v složnem, odločnem delovanju. **Kdorkoli zdaj ruši disciplino, ni značaj in ne dela v prid domovine.** Položaj je tak: Katoliško-narodno vodstvo v Ljubljani smatra volilno reformo v nameravani obliki za tolik napredek, da se sme za njo žrtvovati Koroška. Mi pa rečemo: Nikdar in nikoli tako! Ljubljanski gospodje nam zavoljo tega očitajo „brezumnost“. Mi sodbo prepuščamo zgodovini. A še nam nevarnost le preti, še je mogoče odvreniti jo. **Prvo sredstvo za odvrnitev je, da javnosti pokažemo svoje ogorčenje.** To ogorčenje nam vleva, **zdaj ne udeležiti se zbora-vanja ljubljanskih politikov, in če tudi to zbora-vanje nosi ime katoliškega shoda.** Tej gospodi očitamo, da za Koroško niso storili, kar bi bili morali storiti, **in da še zdaj obstane katoliške stranke na Koroškem ne smatrajo za tako važen, da bi se zaradi nje smela preprečiti volilna reforma.** Morebiti bodo gospodje prišli polagoma do drugega prepričanja, morebiti so volje pozneje res kaj za Koroško še storiti, a dokler te resne volje ne dokažejo z dejanji, ne bomo hodili poslušati njihovih lepih besedič. — Koroški dež. poslanec Fran Grafenauer pa je objavil v „Miru“ naslednji poziv: „Čujem, da se v nekaterih krajih slovenske Koroške navzlic sklepu zaupnih moč agitira za udeležbo na katoliškem shodu v Ljubljani od strani Slovencev. Sklepi zaupnega shoda v Celovcu so znani in se popolnoma vjemajo z našim katoliško-narodnim programom. Kdor se shoda udeležiti, je **uskok.** Pri povojstvu se kaznuje tak pregrešek z obsodbo na smrt. Jaz pa pravim: Naj se nikdo ne predrne rušiti discipline, in kdor gre na shod, bo kriv vseh nasledkov, ki sledijo takemu nepremišljenemu in svojeglavnemu postopanju.

— **Sklepi koroških Slovencev in ljubljanski „Slovenec“.** Pod tem naslovom piše celjska „Domovina“: „Glasi kranjske duhovščine, „Slovenec“, se trudi na vse načine, da bi spravil koroške Slovence, ki so dali Šusteršiču nezaupnico, v zvezo s kranjsko liberalno stranko. Kar pot mu teče z obraza pri tem trudu in reči moramo, da postaja smešno opodel. V sobotni številki zopet dokazuje — čujte in strmite Slovenci! — da se koroški Slovenci s svojimi sklepi pravzaprav niso potovali za sebe, ampak — za Plantanovo volilno geometrijo za Kranjsko! Bože moj! Kako more tako globoko pasti človek s svojimi bojnimi sredstvi v tako gnojnico perfidije in obrekovanja! Studiti se mora člo-

veku pisava — katoliške duhovščine! In končno napoveduje „Slovenec“ koroškim Slovincem boj, če jo bodo zavolili v „smrdljivo strugo kranjskega liberalizma“. To je dobro! Katoliški „Slovenec“ napoveduje boj onim koroškim Slovincem, ki pri vsaki priliki javno oznanjajo svoje katoličanstvo!

— **Še nekaj o justičnem umoru pri c. kr. okrajinem sodišču v Ptuj.** Piše se nam: V ozirom na notico v zadnji številki. Vsega cenjenega lista, ki se tiče krivične obsodbe Marije Tašner iz Drstenika, je pripomniti še sledeče: Dr. A. Brumen kot zagovornik Marije Tašner je ko jo po razglasu famozne sodbe priglasil vzklie peto. krivde in kazni ter prosil, da dr. Doležell to v zapisnik vzame. Ko je pa Marija Tašner, ki še ni bila nikdar prej prisodišču in je torej v teh zadevah popolnoma neizkušena, šla potem po ulici, jo nagovoril agent „Štajarca“ ter jo strah in ji grozi, da dobi v Mariboru še višjo kazen, če svoje pritožbe ne umakne; ona se je dala užugati in je za hrbtno svojega zastopnika priziv umaknila ter kazen pri imenovanem nemškem adjunkt koj nastopila. To je bilo nepošteno in nepostavno postopanje navedenega Ormigovega pristaša, ki je moral vedeti, da je dr. Brumen priziv oglašil. Pa tako spletkarijo različni ptujski uradniki zahrbtno proti slovenskim odvetnikom, samo da se J. Orniku in njegovi nesramni klikli prikupijo. Dokaz temu je to, da je „Štajarc“ prinesel v številki z dne 13. maja 1906 nesramno zlagano poročilo o tej razpravi, koje je menda dr. Doležell ali sam sestavil ali pa inspiriral. O tem še se bode moralo govoriti na drugem mestu. Iz tega sledi, kako slepo in neumno sovrašstvo navdaja nemčurske sodnike v Ptuj proti slovenskim strankam in odvetnikom. Dr. Ploj pa rešuje Korošce in Štajerce z volilno reformo; za take zadeve pa — nima časa in tudi ne volje.

— **Volilno gibanje v brežiškem okraju** se razvija vse bolj mogočno in gotovo je, da se vname velikanski boj za ta deželno-zborski mandat. Dočim se peha duhovščina za dr. Jankoviča, je kmetsko ljudstvo odločno za Benjamina Kuneja. Boj bo vsekako velezanimiv; izid je odvisen izključno od agitacije in zvestobe in od delavnosti slovenskih županov in občinskih moč.

— **„Gleispach redivivus“.** Z ozirom na notico, ki smo jo pod tem naslovom priobčili dne 10. avgusta, smo dobili od popolnoma zanesljive strani avtentične informacije, ki jih lojalno zabeležimo. Premiščenje avskultanta Dr. Žiherja iz Maribora v Litijo in avskultanta Hitzelbergerja k dež. sodišču v Ljubljano se je zgodilo le vsled neugodnih personalnih razmer na Kranjskem. Avskultantje, ki so že napravili sodnijski izpit in so na Kranjskem na

razpolaganje, namreč avskultanta Küssel in Mencinger, sta namrečena v službenih krajih, od koder jih ne more vzeti, prvi je namreč pri drž. pravdnstvu v Novem mestu, drugi pri sodišču v Metliki. Deželno sodišče v Ljubljani je svoje avskultante, še celo neizprašane, večinoma moralno oddati k sodiščem na deželi. Da se dež. sodišču vsaj deloma med sodnijskimi počitnicami iz stiske pomaga, mu je c. kr. graško nad sodišče pridelilo slovenskega jezika popolnoma večjega avskultanta Hitzelbergerja, toda izrecno le za dobo dveh mesecev, in avskultanta dr. Žiherja okrajnemu sodišču v Litiji, kjer še ni imenovan adjunkt na mesto tajnika Zottmanna. Prideljenje avskultanta dr. Vuka v Litijo, o katerem govori notica se še ni zgodilo in tudi ni nameravano, kvečjemu če bi pri tem sodišču vsed neugodnih personalnih razmer postalo prideljenje kake sodne moči neizgibno. Navedena premeščenja so se zgodila edinole vsled nedostajanja sodnijskega osebja na Kranjskem, in brez vseh, v gori navedeni notici omejenih namer.

— **Nemška šola v Gabrijah?** Iz celjske okolice se nam piše: Dalj časa že se slišijo glasovi, da nameravajo gotovi nemški Celjani ustanoviti nemško ljudsko šolo v naši slovenski okolici in sicer v Gabrijah. To bi samo na sebi pri nas ne bilo kaj čudnega, kajti vajeni smo že leta, da v nas Slovincih na spodnjem Štajerskem liki gobe čez noč nastajajo take po sili-šole. Poglejmo si vendar in punco Gaberij stvar nekaj natančneje! Fakt je, da je „nemški šulverein“ mestni občini celjski ponudil 90.000 K v ustanovitev oz. zgradbo nemške ljudske šole v Gabrijah proti tamu, da mesto Celje privoli tisto svoto v ta namen. Spletkaril je v ti zadevi ultragermanski direktor celjske dekliške meščanske šole, Pražak, na svojo pest z „šulvereinom“. To so „pogrunтали“ socialdemokrati. V njih glasilo „Arbeiterwille“ z dne 28. julija t. l. je črno na belem čitati: „In dieser Erkenntnis hat der „Deutsche Schulverein“ der Stadtgemeinde ein Geschenk von 90.000 K angeboten, wenn noch in diesem Jahre mit dem Baue eines zweiten Volksschulgebäudes begonnen wird. Wenn auch eine Ablehnung des angebotenen Geschenkes bis heute nicht erfolgte, so merkt man doch die Unlust, in den „sauerem“ Volksschulapfel zu beissen.“ Nekaj se vsekako kuha! Mestna občina seveda sedaj ne more take svote — med mestnimi očeti je to zadevno baje že prišlo do ostrih kontroverz! — spet natveziti na ramena že itak preoblaženih davkoplačevalcev, ko je komaj pred dobrim letom sezidala z ogromnimi troški — čeprav v lastni režiji! — palačo za dekliško ljudsko in meščansko šolo! Tu se je enkrat pane Pražak vrezal — kar „völkisch“ tudi v Celju ne vleče več! — in delal račun brez oštirja... A kar danes ni, utegne biti jutri! — Sicer bode to stvar že uredila naša nemška gospoda; a nas Slovence pri ti za-

devi mika nekaj drugega. Ni več tajnost, govori se tu in tam, da se je prostor za bodočo nemško šolo v Gabrijah prodal po **Slovincih** ter da se je dotična kupna pogodba delala cele v slovenski pisarni. Mi hočemo resnico zvedeti, na dan ž njo! — Kaj se je počenjalo od izveste strani z dr. Dečkom, ko so je šlo tudi za neko stavbišče... Zdaj pa vse molči! Dr. Dečka ste nam spravili s političnega pozorišča; da njega tu več ni, bridko čutimo vsi...! Mogoče da je vse, kar se govori o Gabrijah, le prazna govorica; ali stvar se mora razjasniti in to brez odloga!

— **„Slov. Gospodar“** je opsoval po svoji maniri naš list radi članka, ki smo ga objavili o velikih počitnicah na Štajerskem. Vsak po svoje! Mi stojimo tozadevno na stališču, ki smo ga zadnjič pojasnili. Znani štajerski „Slomškar“, učitelj A. Kosi v Središču, pa v uvodniku „Sl. G.“ z dne 9. avgusta t. l. izraža svoje misli o novih šolskih počitnicah; seve koj v začetku članka slovesno izjavi, da je stališče „G.“ korektno, pisoch dobesedno: „Sl. G.“ je v svoji zadnji številki izjavil, da stoji kot kmečki list v tem ozirom na strani kmetov, kar je tudi popolnoma prav.“ Torej tudi prav učitelju Kosiju! Kaj potem še kvasite g. Kosi? Kdo razsodnih ljudi vam bode verjel? Mislite-li, da boste „Sl. G.“ spreobrnil? Vsaj v tisti števil. na dragi strani „Gosp.“ sam trdi: „Da ne poslušamo tudi mnenja drugače mislečih, kaže današnji članek!“ Učitelj dandanes sploh ne piše v „Sl. G.“ No, pa g. Kosi je moral „urbi et orbi“ razglasiti, da ni samo učitelj, marveč tudi posestnik ali če hočete v širšem pomenu besede kmet. Zdaj pa vemo. Si tacuisses...

— **Nekaj za duhovne urednike.** Žitnik, Lampe in druge duhovne posode, ki so zbrane okoli „Slovenca“, „Domoljuba“ in podobnih lažljivost, naj bi vedeli za nauke, ki jih je dal pokojni kardinal knez Schwarzenberg prof. Schöpfung, ko je prevzel uredništvo bivše „Salzburger Cons. Zeitung.“ Kardinal mu je rekel: „Pred vsem morate imeti vedno pred očmi, da ste duhovnik, in duhovnik ima posebno dolžnost, da je v vseh rečeh resničen. Resnico in le resnico! Duhovnik bi moral biti kakor usmiljeni Samaritanec, dobrosrčen in ljubezniv napram vsakomur. Varujte se torej, stopopati z nasprotnikom brezsrčno in surovo, ali ga celo zasramovati; zasmehovanje rani mnogo hujše kot najresnejša graja. Varujte se generaliziranja. Ako n. pr. veste kaj o katerem Židu, ne smete reči: Taki so vsi Židje. Bodite previdni glede krajevnih vesti, posebno takih, ki bi mogle škodovati obrtu ali trgovini. Neprevidnost ali brezobzirnost vam naloži večno sovraštvo. Ne objavite ničesar v prvi razburjenosti, prespite rajši par noči vsako neprijetnost, in potem šele pišite. Potegujte se vedno za zatiranje, najsi pripadajo katerikoli veri ali narodnosti. S tem uresničite najlepšo nalogo časnikarstva.“ Kaj pač poreko k temu dr. Žitnik, dr. Lampe, Kalan itd., ki nastopajo ravno v nasprotnem zmislu. Ali pokojni kardinal ni bil njih vere? Iz tega pa se tudi vidi, da dobe uredniki duhovskih časopisov od svojega višjega pastirja vedno stroga navodila. To pa, kako pišejo imenovani naši duhovniki slovenske klerikalne časnike, dokazuje najbolje, da jim je dal škof Bonaventura tudi taka navodila, kakor n. pr.: Ne slušajte ne glasu vesti ne srea. Vsako sredstvo vam bodi dobro, da se le uniči nasprotnik materialno in moralno.

— **Nečuvne reči** si kar javno in očitno pripovedujejo ljudje po Borovnici in po njuni okolici o borovniškem župniku Schifferju in o deklicah, ki jih je pripravil za prvo obhajilo... Prebivalstvo je do skrajnosti ogorčeno in župnik se kar skriva pred ljudmi. A poklicane oblasti? Nobena se ne spomni svoje dolžnosti, nobena se ne gane, vse delajo na to, da bi se stvar potlačila, namesto da bi se dalo zadoščenja morali in pravnemu čutu ljudstva in potem uradne sodne pristave dognalo, kaj je na razburjenih govoricah resničnega. Pa

gočnim in bogatim, hrabrim in lepim velikašem Gašparjem Khislom. Bolelo in jezilo jo je to tembolj, ker je nameravala Marka Pirina zapresti v svoje zanke in napraviti iz njega pokornega in vsakemu njenemu mišljenju poslušnega čestilca, Pirin pa se ji je ko pri svojem prihodu vsilil kot protektor ali vsaj poznavalec njenega tajnega ljubezenskega razmerja in ji s tem pokvaril vse njene načrte. S to njeno jezo je bil pa združen tudi strah, da bi znal Pirin svoje poznanje njenih tajnosti izkoristiti morda proti nji, in ta dvojna bolest jo je razburjala tako, da je tolkla z nogo ob tla in trgala svojo tanko svileno nočno obleko, da je zdaj jokala vsled spoznanja svoje onemoglosti in se zdaj zopet rotila, da se ne da ukloniti za nobeno ceno na svetu. Na to pa, kar je druge najbolj razburjalo, na čudovito podobnost Marka Pirina s Kristofom Zlatopoljcem, pa Marija Saloma niti mislila ni.

Adamu Kolovškemu in njegovemu prijatelju Andreju Bosiu pa je prav ta podobnost med Markom Pirinom in Kristofom Zlatopoljcem delala naj-

večje skrbi. Sicer jima je bil Pirin posvetil le nekaj malo besed ali spoznala sta iz njih strahoma, da mu je znana njiju tajnost, da ve, kaj sta podpisala ljubljanskemu Židu, kateremu sta bila užgala hišo s trdnjo nado, da z Židom in njiju zadovoljnica izgine iz sveta tudi njiju tajnost.

In kdo je ta Marko pl. Pirin? Je-li res to, kar sam pravi, ali ni to morda Kristof Zlatopoljec, ki je dolžan maščevati očeta in sestro. Prav ta negotovost je delala Adamu in Bosiu največje muke in ju navdajala z nekim blaznim strahom. Rekla sta si večkrat, da bi bilo najbolje, ko bi ga še to noč umorila, a opustila sta to misel, komaj da je bila izrečena. Človeka, ki ga je videlo sto ljudi mrtvega ležati v cerkvi in ki je iz krste izginil in hodi živ in zdrav po svetu, ni mogoče ubiti, sta si rekla Adam in Bosio, zakaj tak človek je gotovo v zvezi s čeznaravnimi silami in vsled tega nepremagljiv. Ko bi ne bil v zvezi s čeznaravnimi silami, kako naj je izvedel tajnost zgorelega Žida?

Adam in Bosio sta ostala vso noč skunai in se posvetovala, kaj

jima je storiti. Dasi sta bila zaklenjena v svojo sobo in sta vedela, da biva Marko Pirin na drugem koncu gradu, se vendar nista upala glasno govoriti. Le šepetaje sta se pomenkovala in umela sta se, ne da bi izrekla ne eno besedo, ki bi mogla izdati njiju tajnost. Šele ko se je začelo daniti, sta se ulegla spat, a nista vedela, kaj naj storita.

Tudi gospa Katarina Kolovška je prišla vsa iz sebe plašnosti in skrbi v svojo sobo in se kar ni mogla pomiriti. Zaprla je vrata skrbno in zagrnila okna, kajti pričakovala je, da jo pride tolažiti Bertonja. Res so se kmalu tiho odprla skrivna vrata, vodeča iz spalnice po ozkih stopnicah v klet, in v sobo je stopil mladi vitez Bertonja. Gospa Katarina je klečala pred razpelom in zatopljena je bila v svoje misli tako, da ni čula, ko so se odprla vrata in je stopil Bertonja čez prag. Druge dni je vselej prisluškovala, kdaj začuje po skrivnih stopnicah njegov korak in navadno se je skrila za preproge ob svoji postelji in mu potem prihitela nasproti kakor mlado dekle. Ta dan se ni ganila. Bleda in vsa pre-

padla je ležala na kolenih in njene ustne so šepetale nerazumljive besede.

„Katarina,“ je vzkliknil Bertonja, ko je bil nekaj časa stal sredi sobe in se čutil, da ga njegova ljubimka niti ne zapazi.

Gospa Katarina je obrnila samo glavo in je bolestno in obupno zaklicala:

„Bodite milostni, gospod, na kolenih Vas prosim, bodite milostni in ne izdajte me možu.“

Bertonja se je prestrašil. Silni strah, ki ga je videl na licu in v očeh gospe Katarine ga je hipoma pripravil na misel, da je njegova ljubica zblaznela od same bojazni pred svojim možem. Stopil je k njej, jo objel in dvignil s kličala.

„Katarina, kaj me ne poznaš? Poglej me vendar. Jaz sem tu.“

Gospa Katarina ga je gledala nekaj trenutkov, ne da bi ga spoznala. Šele čez nekaj časa je prišla takorekoč do popolne zavesti. Spoznala je svojega ljubimca in se mu četudi komaj vidno nasmehnila ter svojo glavo naslonila na njegove prsi.

(Dalje prih.)

nič tega. V Avstriji smo že tako daleč, da je duhovniku vse dovoljeno, tudi vsako hudodelstvo!

— **Rajhenburški župnik Cerjak** je mož, ki smo ga morali že opetovano javno grajati, ki pa se vzlic temu neče poboljšati. Danes se moramo zopet z njim pečati. Te dni je v Rajhenburgu umrl poštenemu obrtniku otrok. Ko pride obrtnik v župnišče naznanit ta žalostni slučaj, mu župnik Cerjak naznani, da je smrt otroka — božja kazen za očeta, ker je ta pri zadnjih volitvah glasoval za Rebeka in ne za Korošca. To ni samo skrajno brezsrčno, to je tudi bedasto govorjenje, ali — značilno. Smrtno bolnemu človeku službo odpovedati in nesrečnega očeta tako tolažiti, to so pač škandali, katerih se lahko sramuje ves duhovski stan.

— **Novi ljubljanski divizionar** generalmajor Oskar Dillmann p. l. Dillmont je nastopil danes svoje mesto in so se mu danes dopoldne predstavili častniki tukajšne posadke.

— **Izletnikom v Sofijo.** Odhod v Sofijo je definitivno določen na sredo 22. t. m. Izletniki se odpeljejo iz Ljubljane v sredo s poštanim vlakom ob 2 uri 57 min. popoldne; na Zidanem mostu oziroma v Brezicah se jim pridružijo oni, ki so se prijavili s Štajerskega. Izletniki dospo v Zagreb ob 7. uri 05 min. zvečer. Ker se je radi nedostajanja časa morala opustiti vožnja preko Budimpešte — iz Ljubljane bi namreč v tem slučaju rabili do Belgrada 4 dni —, se izletniki skupno s Hrvati odpeljejo iz Zagreba naravnost v Belgrad, ne glede na to, ako nam tudi dovoli ogrsko trgovinsko ministrstvo kako ugodnost za vožnjo preko Pešte. Glede skupnega potovanja s Hrvati se bo „Društvo slov. književnikov in časnikarjev“ še natančno dogovorilo s „Društvom hrvatskih književnikov“. Iz Zagreba se odpotuje v sredo 22. t. m. zvečer ob 9. uri 30 min. V Belgrad dospemo v četrtek dne 23. t. m. ob poludnavstih dopoldne. Tu je kratek odmor, da se lahko ogleda mesto. Iz Belgrada se odpotuje v petek 24. t. m. ob 11. uri 15 minut zvečer in dospe vlak na prvo bolgarsko postajo v Caribrod v soboto 24. t. m. zjutraj ob osmih. Tu sprejme izletnike — Slovence, Hrvate in Srbe — deputacija „Društva na bigarskitje publicisti“. Vlak pride v Sofijo ob 11. uri 18 min. dopoldne. Kakor smo že naglašali, je vožnja po srbskih in bolgarskih železnicah brezplačna. Za izletnike so določeni kupeji za 100 oseb v I. razredu, za 100 oseb pa v II. razredu. Iz Zagreba do Zemuna, oziroma do Belgrada stane vožnja v II. razredu 16 K, v III. razredu pa 10 K. Izletniki naj ne pozabijo se preskrbeti s potnimi listi. Kdor se gre v Carigrad, naj si preskrbi še visum turškega konzula v Trstu. V tem oziru opozarjamo na tozadevno svojo notico v včerajšnjem listu. Vidirani potni listi se na to dopošljejo odboru „Društva slovenskih književnikov in časnikarjev“, ki jih po svojem tajniku izroči dotičnikom.

— **Katoliški shod in „Društvena godba“** Čuje se, da bo „Društvena godba“ sodelovala pri klerikalni demonstraciji, imenovani katoliški shod. Ta shod bo izzivanje napredne Ljubljane. Z enkratnim dobičkom, ki bi ga napravila „Društvena godba“, bi ji pač ne bilo dosti pomagano, zakaj zgoditi se zna, da bo marsikak naprednjak potem godbi odrekel podporo. Prejeli smo v tem oziru že jako ogorčene dopise od podpornikov in svetujemo godbi, naj dobro preudari vse okolnosti, predno se odloči.

— **Kontrolni shodi** se tudi letos ne bodo vršili. Glavni raport neaktivnih gazistov bo po navadi dne 4. novembra.

— **Izdelovanje žganja iz fig.** C. kr. finančno ministrstvo je z odlokom z dne 30. mal. srpana 1906 št. 56.339 v sporazumljenju s kralj. og. finančnim ministrstvom izjemoma dovolilo, da se smejo doma pridelane, sveže fige do preklica pod dosedanjimi pogoji, torej po določbah veljavnih glede pavšaliranja uporabljati za izvrševanje žganja. Glede pretvarjanja suhih ali kupljenih svežih fig je tudi nadalje postopati v smislu navodil oddoka finančnega ministrstva z dne 21. velikega srpana 1905 št. 56.658. Žgalna postopanja s suhih ali kupljenih svežimi figami sme se tedaj tudi v bodoče izvrševati le v žganjarnah, ki se imajo uvrščati pod določbe § 32., III, zakona o davku na žganje in ki tedaj niso podvržene narejnim, temveč protokolini. Takih žganjaren pa na Kranjskem razen one v Jedinščini pri Rudolfovem ni.

— **Javno telovadbo** napravi dolenski „Sokol“ v sredo, dne 15. t. m. na Dvoru pri Žužemberku na Škrabčevem vrtu. Javni telovadbi sledi ljudska veselica, ki jo priredi domače bralno društvo „Mir“.

— **Tovarniška godba na Jesenicah** priredi v sredo, dne 15. t. m. popoldne ob 5. uri na vrtu gospe Neže Klinar na Savi pri Jesenicah koncert. Za člane je vstop prost, nečlani plačajo 40 vin.

— **V krčmi umrl.** V krčmi Jos. Bitenca p. d. Ziberta in Brodu pri St. Vidu je prenočil na gostilniški mizi neki Jožef Grahek. Ko ga je zjutraj domača hči hotela zbuditi, je videla, da je mrtev. Grahek, ki je spil v krčmi le steklenico piva in črno kavo, je umrl najbrž vsled srčne kapi.

— **Od Bohinjskega jezera** se nam piše: Odkar se je otvorila boh. želenica, prihajajo tujci od vseh strani, največ pa primorski Slovenci občudovat krasni slap Savice in tiho jezero, katero stoji v romatičnem kotlu. Ne morejo se načuditi te divni krasoti, svezemu zraku in čisti vodi, ki v resnici presega enake švicarske kraje. Dosedaj so bili vsi izletniki navezani na edini nemški hotel pri Sv. Janezu. Letos je pa zgradil ob drugem koncu Bohinjskega jezera blizu izvira Savice g. Jože Rauhekar lep lesen hotel z imenom „Zlatorog“, ki nudi izletnikom dobra jedila in pijačo ter več sob za prenočišče in so cene zelo zmerne. Svetuje se izletnikom, da dobajajo zvečer sem, tu prenoče in zjutraj poletе k izviru Savice, ko je še hladno in slap Savice je zjutraj še veliko veličastnej, kakor popoldan in tako je užitek izleta pomembnejši. Iz hotela Zlatorog je pot k sedmim jezerom na Triglav, čez Komno v Sočo, čez Globoko v Tolmin, katera pota so vsa dobro markirana. V hotelu Zlatorog ne sliši samo nemško žlobudranje, temuč je v prvi vrsti vse slovensko na domačih tleh, zatorej Slovenci svoji k svojim!

— **25letnica.** Iz Vipave se nam piše: Letos je preteklo 25 let, odkar so naši zavedni predniki ustanovili gasilno društvo. Dolga je ta doba, a društvo lahko s ponosom zre v preteklost, kajti za svoje vestno izpolnjevanje dolžnosti je uživalo in uživa vsestransko spoštovanje. Vsa Vipava željno pričakuje 8. septembra, ko misli na prav slovesen način praznovati svoj 25letni jubilej. Na predvečer slavnostnega dne bo serenada po trgu, na strmih pečinah „Starega gradu“ se bodo užigale rakete in umetni ogenj bo razsvetljeval okolico. Na slavnostni dan bo maša, če bo leta dovoljena od cerkvenega predstojništva. Nato bo sprejem došlih društev. „Pred gradom“ razdeljen je kolajn in obhod po trgu. Ob 12. bo skupen obed „pod skalo“. Po obedu otvorijo gasilci društva z narodnjakinjami ples, istočasno bodo odprti tudi paviljoni, kjer se bodo prodajale razglednice, srečke, sajle itd. Ob 6. uri zvečer bo pričetek večerne zabave; koncert vojaške godbe, petje, igra in ples. Pri sprejemu in pri nadaljni veselici bodo sodelovala dekleta v narodnih nošah in vojaška godba, ta bo svirala pozneje na plesišču „pod kostanjem“, na dvorišču g. župana pa bodo svirali vrli Nabrežinci. Dne 7., 8. in 9. septembra bo „pod skalo“ kegljanje na dobitke, katero se zaključuje dne 9. septembra zvečer. Za slučaj, da bi bilo vreme neugodno, bo prepustil gospod grof grajske prostore za slavnost. Vabimo torej kar najviljudneje vse prijatelje zabave da nas blagovolijo posetiti in jim ključemo: „Na veselo snidenje dne 8. septembra v zavedni Vipavi.“ Ona društva, katera se mislijo udeležiti slavnosti, a se še niso prijavila, prosimo, naj blagovolijo v kratkem naznaniti svojo udeležbo.

— **Nov urad.** Iz Celja se nam piše: S 1. decembrom t. l. se odprtu urad za punciiranje ter se priklopi tukajšnji c. kr. glavni davkarji.

— **Zopet en „nadbog“.** Kaplan Rabuza iz Skal nam je poslal ta-le popravek: „Sklicujoč se na § 19 tisk. zakona z dne 17. dec. 1862, drž. zak. št. 6 ex 1863 zahtevam z ozirom na dnevno vest, objavljeno pod zaglavjem Zopet en „nadbog“ v št. 175 vašega lista, da sprejmete v zakonitem roku na istem mestu in z istimi črkami nastopni stvarni popravek: 1. Ni res, da sem kot veroučitelj v šoli na Plešivcu neko učenko poučeval posebej o deviški čistosti, kar se po § 128 kaz. zak. kaznuje s težko ječo od 1 do 5 let; res pa je, da me je to neosnovane in globoko izmišljene obdolžitve priča Marija Mežnar osvobodila, radi česar sem bil danes brzojavno iz preiskovalnega zapora od okrožnega sodišča izpuščen. 2. Ni res, da sem po klerikalnih listih priobčeval bedaste članke, v katerem sem na najnesramnejši način opravljal poštene občane; res pa je, da sem vselej pisal resnico in se le branil proti neosnovanim napadom v nasprotnih listih.“

— **Bismarkov stolp.** Iz Celja se nam piše: Tukajšnji listič „Deutsche Wacht“ se v svoji zadnji številki z dne 12. avgusta jezi na Vaš list, ker je nedavno Celjane prijel radi „Bismarkturma“, ki ga mislijo postaviti na Liscach, torej na slovenskem ozemlju. „Vahtarica“ silno renomira s svojim nemštvom ter s požrtvovalnostjo — Celjanov. Ne bodite smešni! Vašo požrtvovalnost alias „fehtarijo“ še daleč po svetu poznajo, osobito zunaj v „rajuhu“! Za „studentenheim“ ste beračili po Nemčiji, za „Deutsches Haus“ istotako in zdaj spet fehtarite za stolpič, ki naj bi na slovenski zemlji izizivalo kakol svetlo vašo — lojalnost napram onim, ki so po-mogli v to, da smete tako nastopati tu na naših tleh! Mislite li, da ne vemo, kako ste razpošljali na tisoče beračinskih listov v vse države in državnice nemškega rajha, ne izvemši Bremena in Hamburga? In potem pa še imate drznost govoriti o svoji požrtvovalnosti. Niti stolpiča si ne morete zgraditi s svojim denarjem! Vsakega pristnega Nemca mora biti sram vašega — nemštva! Sapienti sat.

— **Utonil je v Savini pri Celju** neki 19letni tovarniški delavec, ki se je zabaval s tem, da si je zbil iz štirih desk splav ter se na njem vozil po Savini. Zavozil pa je v vrtnice ter utonil.

— **V Bočni pri Gornjem gradu** so dobili novo župnijo. Prvi župnik bo Gregor Potokar.

— **25letnico mature** je obhajalo te dni v Mariboru 22 učiteljev — večinoma Slovencev — ki so dovršili mariborsko učiteljsko leto 1881.

— **Požar.** V četrtek 9. t. m. je požar upepelil hišo in gospodarsko poslopje petim posestnikom v Šmarjeti na Dravskem polju. Ogenj je nastal na skednju posestnika Franceta Lubeca in se razširil s čudovito hitrostjo na sosedna poslopja. Požar je uničil prizadetim posestnikom razen stanovanj in hlevov tudi vse poljske pridelke. Ogenj so najbrže povzročili mlatiči, ki so kadili na skednju. Pogorelci so sicer vsi zavarovani, toda škoda ne dobijo vse povrnene, ker so jim zgoreli tudi nezavarovani pridelki.

— **Strašna morala.** V Algersdorfu pri Gradcu si je delavčeva žena Anderle z britvijo prerežala vrat. Vzrok samomoru je naravnost strašen, ki priča da tudi med Nemci ni morala povsod prodrla iz kanibalskih nazorov. Mož samomorilec, 51 letni J. Anderle je imel z njo 18 otrok, katerih najmlajši je 12 let star. Obenem pa je imel s svojo lastno hčerjo tri otroke, katerih najstarejši je šest let star. Mati teh otrok 26letna hči Elizabeta se je preselila v Ameriko. Ko je pa poslala 60 K iz Amerike za otroke, je vzel denar oče ter se odpeljal za hčerjo v Ameriko, kar je ženo spravilo v obup, da je posegla po britvi.

— **Zopet vlovili morskega volka.** V udeležbo zjutraj vjeli so ribi v Bakarcu pri Reki ogromnega morskega volka, ki je 6 metrov dolg in čez 600 kg. težak. Ta zver se je klatila okrog Opatije in Voloske ves minoli teden in je bila v strah in trepet vsem kopalcem. C. kr. mornarica poslala je na lov tega velikana največjo torpedko, kateri se pa ni posrečilo vloviti to pošast, ki je zdaj zdaj nehala eksistirati med živimi in je razložena v Reški ribarnici na ogled. Kdor še ni nikoli take zverine videl, je vredno da si jo ogleda. Razložen bo volk par dni. Ogrska vlada je pa storila svojo dolžnost s tem, da je podelila ribcem 400 K nagrade za to trudopolno delo. To je že drugi morsk volk v kratkem vlovljen.

— **Prememba posesti.** Hišo in dobro znano trgovino gosp. A. Lillega na Jurčičevem trgu št. 1 sta kupila gg. Leskovic & Meden. Glej današnji inserat.

— **Poljanska drama.** Kadar „Slovenec“ zmanjka gradiva, se pa zlaže. Tako je storil včeraj in prinesel krvavo notico pod naslovom „Poljanska drama“. Kakor nam očitvidci poročajo, je „Slovenec“ iz muhe naredil slona, iz malenkostnega domačega prepira, pri katerem je bila ena šipa razbita, celo dramo. Ženske, ki bi mogla popiti 36 vrčkov piva, si je pač težko misliti, posebno še, da bi v takem stanju mogla razgrajati.

— **Vroča krl.** V nedeljo ponoči so se v neki gostilni na Žabjaku vo-jaki in civilisti začeli prepirati. Prep-ir bi se bil mogoče pomiril zlepa, a neki domobranec je hotel na vsak način naklestiti civiliste in ni dal preje miru, da so ga morali postaviti pod kap. Za njim se je udrla cela tropa gostov in šele na ulici se je začelo pravo razgrajanje. Čulo se je samo vpitje in udarci zaušnic. Ker tam službujoči policijski stražniki ni mogel sam napraviti miru, je s pomočjo nekega vojaka najhujšega iz-zivača aretoval, s čimer so se polagoma razburjeni vinski duhovi pomirili in šli ljudje nazaj v gostilno vsak k svojemu litru. — Okoli 3/4. isto noč, ko je na prelazu Dunajske ceste

železniški čuvaj Ivan Krajšek pred prihajajočim tovornim vlakom zaprl prečnico, je prišel po Dunajski cesti neki prekajevalec mesa in hotel preč-nico s silo odpreti. Ker mu pa čuvaj tega ni dopustil, je prekajevalca po-padla taka jeza, da je čuvaja dva-krat s palico udaril po glavi, za na-meček mu je pa še raztrgal službeno čepico in mu s tem prizadjal 3 K škode. Vse to pa prekajevalec ni po-magalo in moral je čakati, da je od-šel čez prelaz tovorni vlak in šele na to je mogel iti svojo pot. Za svoje junaštvo dobi vročerkvni pre-kajevalec svoj čas „častno nagrado“.

— Včeraj zvečer je neki gospodar hlapcu Jurju Šmelcu ukazal, da na-preže konja, kar je takoj ubogal. Ko pa to zapazi njegov tovariš Fran Peterca, skoči k njemu in mu ne pusti oditi s konjem. Hkrati pa ga udari z neko rečjo po glavi tako, da je bil Šmelc takoj ves v krvi. Peterca se bode moral zagovar-jati pred sodiščem. — Ko je šel v nedeljo po noči čevljar Leopold So-klíč s svojo ženo pred tobačno to-varno domov na Vič, so skočili k nji-ma štirje ponočnjaki, ju začeli obda-jati z grdimi primki in ju vleči na-razen. Pri tem so Sokliča su-ali in upili, da mu odvedejo ženo s seboj, ker se jim je pa menda to zdelo pre-nevarno, so ju pustili in zbežali. — V soboto zvečer sta prišla barjanska junaka, brata Jožef in Fran Žitnik v Vidmarjevo gostilno na Karolinski zemlji in zahtevala pijače. Ker sta pa oba znana razgrajča in ima eden celo to gostilno uradno prepovedano, jima gostilničar ni hotel prinesiti ničesar. To ju je silno razburilo in začela sta po gostilni rogoviliti toliko časa, da so ju porinili ven. Zunaj je Jožef Žitnik začel pretepavati gostilničar-jevo ženo in šele ko so poslali po policijo, sta se suroveža odstranila. Pozneje sta zopet prišla razgrajat in ko so ju vnovič spravili iz gostilne, se je Jožef še enkrat zagnal v sobo, pobil za 2 K šipo, napravil pri vratih za 5 K škode, za odhodnico pa je zgrabil za na mizi stoječi liter, go-stilničarja udaril z njim po glavi in ga telesno poškodoval. Zunaj sta skozi okna metala v gostilno kamenje, po-tem pa odšla.

— **Prisiljenec na popotovanju.** Dne 5. aprila t. l. je pobegnil od dela z vrta na Fužinah 15letni korigent Fran Jerin iz Medvod in se ves čas okoli potepal in kradel. Danes do-poldne je prišel k mehaniku Jurju Razdrhu in si izposodil pri njem za eno uro kolo ter rekel, da se piše Fran Kanc in da stanuje na Dunajski cesti št. 52. Komaj je Jerin kolo od-peljal, že se je zadeva Razdrhu za-čela dozdevati sumljiva. Naglo se vsede tudi on na kolo in gre za do-zdevnim Kancem. Pri Logu ga je do-šel in pozval, naj se pelje nazaj proti Viču. Jerin mu je res sledil, a ko sta prišla v hišo, kjer Razdrh stanuje, je Jerin popustil kolo in jo odkuril na ulico. Imel je pa fant smolo. Mislil je že, da jo je dobro izpeljal, a se mu je silno ponesrečilo. Pritekel je namreč baš do stražnika, ki ga je ta-koj prijel in odvedel na magistrat, kjer so naglo dognali njegovo iden-titeto. Jerin je bil preganjan v poli-cijski tiralnici.

— **Opekel se je.** Kakor smo že včeraj poročali, je bilo v soboto zve-čer iz neke veže v Levstikovih ulicah polirju g. Antonu Nachtigalu ukradeno Panther kolo. Dognalo se je, da je kolo ukradel 19letni zidarski pomoč-nik Fran Šusteršič iz Stanežič. Nave-dence je takoj, ko je prišel domov, kolo, ki je bilo preje rdeče, preple-skal črno in se včeraj s takim pipe-ljal v Ljubljano na delo. Ko ga je policija izvohala in aretovala, ni ho-tel Šusteršič o tatvini ničesar vedeti in je le trdil, da je kolo kupil pred tremi tedni za 90 K. Ko so pozneje dognali, kdo mu je pomagal kolo pleskati, je aretovanec tatvino priz-nal. Navihanca so izročili sodišču, kolo pa je dobil oškodovanec zopet nazaj.

— **Tatvini.** G. Mihi Kramaršiču je bila dne 12. t. m. v neki gostilni na Stari poti ukradena 12 K vredna vi-jolina. — Delavki Jožefi Nabrovi je bil ukraden 6 K vreden predpasnik. — **Izgubila** se je v nedeljo v Postojni ali pa na poti listnica, v ka-teri je bil bankovec za 50 K in več vizitk pod imenom Alfonz Breznik, uradnik banke „Slavije“. Pošteni naj-ditelj naj vrne imenovanemu najdeno stvar proti dobri nagradi. — **Delavsko gibanje.** V nedeljo se je iz Amerike pripeljal 120 Slo-vencev in Hrvatov, 16 Hrvatov je prišlo iz Trbiža. — V soboto je šlo v Ameriko 10 Črnogorcev in 4 Slo-vence. V Heb je šlo 50, na Westfal-sko 35, v Inomost 19, v Ljubno pa 18 Hrvatov. Na Dunaj je šlo 14, v Budimpešto pa 25 delavcev. — Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 60 Hrvatov, 40 Macedon-cev in 70 Slovencev, nazaj pa je prišlo 40 Slovencev in Hrvatov. V Heb je šlo 50, v Inomost 40, v Ljubno pa 19 Hrvatov. Na Dunaj je šlo 25 Kočvarjev.

— **Izgubljene in najdene reči.** Neka dama je izgubila lorgnon z zlato verižico, vredno 140 K. — Hlapec Alojzij Grkman je izgubil mošnjček, v katerem je imel 3 K denarja. — Izgubljen je 2 m dolg železen drog. — Soproga poštnega oficijala gospa Olga Vrtovčeva je izgubila srebrno zapestnico, vredno 24 K. — Šolski učenec Jernej Hribar je izgubil s 16 K. — Krojaški mojster g. Fran Bartel je izgubil vozni red, v katerem je imel bankovec za 10 K. — Livar Fran Horvat je izgubil srebrno čast-niško verižico, ki je imela za obesek tolar Marije Terezije, vredno 10 K. — **Ljubljanska društvena godba** priredi danes zvečer na vrtu hotela „Južni kolodvor“ (preje Lorber) koncert. Začetek ob 8. uri. Vstopnina prosta. Koncert se vrši ob vsakem vremenu.

— **Slovinci v Ameriki.** Vlak je povozil v Claridgu Iv. Vesela, doma iz Podljudna pri No-vem mestu. Obležal je mrtev grozno razmesarjen. Istotam je — skala ubila v rudniku Slovenca Alojzija Kragelja. — Bruno je padlo na glavo v Depneju Slovincu Iv. Dragmanu pri gradnji nove to-varne. Poškodovan je tako močno, da ni dosti upanja, da bi okrevale. — V globok rov je padel in se ubil v Evelethu Ivan Klun, doma iz Zapuži pri Ribnici. V Ameriki je bil šele nekaj mesecev. — Smrtno nevarno se je ožgal v topilnici v Denveru Ludovik Andolšek, doma iz Goriče vasi pri Ribnici.

— **Najnovejše novice.** Splošno pomiloščenje se baje pro-glasi na dan krsta prestolonasledni-kovega sina.

— Med Vatikanom in špan-sko vlado se pretrgajo diploma-tične vezi zaradi civilnega zakona.

— Umrli je na Češkem bivši poslanec dr. Fr. Roser, ki je bil znan po svojem vztrajnem boju zo-per loterijo.

— Na smrt bolan leži v Išli bivši vojni minister baron Krieg-hammer.

— Z Ivanom Orthom, biv-šim avstrijskim nadvojvodo, je baje govoril nedavno na njegovem po-sestvu blizu Buenos Aires francoski pisatelj Lacour, kakor trdi v nekem časopisu.

— Štrajk budapeštanskih mlinarjev je poravnal.

— Vsled kuge v Trape-cuntu je avstrijski Lloyd ustavil promet tja.

— Morski roparji so napadli blizu Hongkonga neko angleško ladjo ter jo izropali.

— Novo srbsko posojilo Srbska vlada je sklenila, da najme posojilo 5 milijonov frankov za povzdi-go kmetijstva.

— Bolgarskega kneza hoče baje umoriti vodja macedonskih vstašev Jan Sandanski ter se skriva v ta ramen v gozdih pri Bi-strici, kjer je v bližini knez na leto-višču. Vojaštvo je gozd preiskalo, a ni našlo roparja. Knezovo vilo ne-prestano stražijo.

— Za vrhovnega komisarja na Kreti priporoča grška vlada vele-silam mesto odstopivšega princa Ju-rija bivšega ministrskega predsednika Zaimirja.

— Poštne pristojbine se zvišajo še pred novim letom.

— Trdovraten samomo-rilec V Vel. Varadinu si je rekrut Kristan prvi dan prerezal žile, a so ga rešili. Drugi dan je skočil z dru-gega nastropa na dvorišče ter pri-letel ravno na glavo mimoidočemu polkovniku. Polkovniku se ni nič zgodilo, rekrut pa si je zlomil na tlaku roko in nogo.

— Poneverjenje. Pri posojilnici v Schwazu na Tirolskem je poneve-ril kontrolor Steinlechner nad 80.000 K.

— Sedem oseb je ustrelil v Ludas-Pusti pri Sobotki orožni Kiškovač v hipni bla-znosti. Ker je streljal na tovariše, ki so ga hoteli razorožiti, morali so ga ustreliti.

* **Morska kača.** Že smo se bali, da se v letošnjih pasjih dne-h ne pojavi za lačno časopisje priljub-ljena morska kača. No, in ravno letos se je temu fantastičnemu ne-stvoru izkazala posebna čast, kajti predstavil nam jo je sicer zelo resni časopis „Times“. Filozofije dr. A. Butler poroča imenovanemu časniku z dne 31. m. m. iz Torquaya sledeče: Danes popoldne, ko sem ob precej ostrem vetru veslal pri Berry Headu, sem videl nenavadni stvor, ki se je za trenotek mogočno zviljal po mor-skem površju ter se potem kakih 10 metrov za ladjo potopil. Kolikor sem mogel razločiti, je bil stvor kakih šest čevljev dolg, kakih pet palcev širok, proti repu ožji in popolnoma ploščat, kakor nožnica dolgega meča. Robovi so bili narezljani. Ko se je žival potopila, vzdignila je rep dva do tri čevlje visoko ter udarila z njim

Pomočnika

trgovine z mešanim blagom popolnoma večjega, solidnega in pridnega sodelavca sprejme takoj tveška M. Elsner v Ljubljani. 2886 3

Sedlarskega pomočnika

večjega tudi tapetniškega in lakirarskega dela sprejemem za več časa v delo.

Anton Brenčič
sedlar, lakirar in tapetnik 2898 3
v Tolminu na Goriškem.

Dijaki ali gospodične

se v boljši družini sprejmejo na hrano in stanovanje.

Več v zalogi cerkvenih oblačil v Wolfvih ulicah št. 4. 2791-3

Prodajalna

za špecerijo se odda v najem za novembrov termin v Spod. Šiški št. 2, poleg cerkve. 2811 5

Natančna pojasnila se dobe istotam.

Pekovskega vajenca

ne pod 14 let starega, poštenega vedenja, sprejme takoj ali s 1. oktobrom pekovski mojster Julij Novljan v Medvodah na Gorenjskem. — Učna pogodba po dogovoru. 2891-2

Sprejmeta se takoj kovaški pomočnik in učenec.

Kje — pove upravništvo „Slov. Naroda“. 2889 3

Za 1. oktober se išče v bližini Dunajske ceste

preprosta soba

s hrano ali brez nje. Ponudbe na upravništvo „Slov. Naroda“. 2841 4

Vabilo

veliki vrtni veselici

ki jo priredi
prost. gasil. društvo v Dravljah
v nedeljo, dne 19. avgusta 1906 na vrtu g. Franca Šušteršiča po dom. pri „Slepem Janezu“ v Zupzah, na koji bo sviral sl. mešč. godba iz Kranja. Pel bo iz prijaznosti slavni mešani zbor gosp. Janka Zirovnika.

SPORED:
1.) Šaljiva pošta. 2.) Korijandoli korzo. 3.) V mraku čarobna razsvetljava. 4.) Umetalni ogenj. 5.) Ples na harmoniko. 6.) Razdelitev boba.

Začetek ob 3. uri pop. Vstopnina prosta. Ker je čisti dobiček namenjen za šrambo gasilnega orodja, vabi slavna društva in čisto občinstvo najljubše k veselici 2921

Grand hotel „Union“

THE ROYAL VIO

V sredo, 15. avgusta (praznik)

predstava za tujce. Od torka do vstetega četrta 5. serija.

V nedeljo, dne 19. avgusta popoldne ob 3. in zvečer ob 8^{1/2}, gala poslovilna predstava.

Sprejema savarovanja Goriškega društva po najrazumnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga savarovalnica. Zlasti je ugodno savarovanje na doživljenjsko in smrt s smanjšujočimi se vplačili.

Veak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
v zavarovalniški banke v Pragi.
Rez. fond: 34.788.637-75 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 87.176.383-75 K
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
v vseski slovenske, narodne uprave.
Generalni zastop v Ljubljani, štev. pisarne so v lastni bančni hiši
vospedskih ulicah št. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škodo ocenjuje takoj in najkrajše. Ustna najboljši sloves, kofer posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdati podpore v narodne in občinske namene.

Kolarskega pomočnika

20 do 30 let starega sprejemem takoj za več časa v delo. 2899-3

Ivan Rutar, kolar
v Tolminu na Goriškem.

Naprodaj ste pod ugodnimi pogoji dve enonadstropni

HIŠI

Več se izve pri lastniku na Trnovskem pristanu št. 14. 1633 16

Lokal

za manufakturno trgovino, popolnoma urejen, eventualno tudi s stanovanjem, posebno pripraven za začetenika, se takoj odda.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 2867 3

Dve deklici

se sprejmeta v boljšo družino za prihodnjo leto na hrano in stanovanje.

Več se izve pri uprav. „Slov. Naroda“. 2877 3

Večje s stroji urejeno stavbno mizarstvo sprejme kot

praktikanta

spretnega risarja, večjega slovenskega in nemškega jezika.

Ponudbe pod šifro „Ljubljana“, poštini predal 44“. 2897 2

Lepo stanovanje

s tremi sobami, kuhinjo in kopalnico se takoj odda pri A. Sušniku na Zaloški cesti. 2380 10

Hiša

v Spod. Šiški št. 214, sposobna posebnost za mirnoljubne stranke, ker stoji v brezprašnem in lepo zasajenem vrtu, je napredaj. 2874-2

Več se izve pri lastniku istotam.

Potnik

na Kranjskem, Koroškem in Štajerskem že naveden, se sprejme takoj. — Ozira se le na sposobne moči. 2895 2

Anton Jelenec v Idriji
imetnik rastlinske destilacije „JELEN“.

Kupčevalcev z jajci in s perutnino

za večje in manjše dobave išče
Josip Grisi
v Trstu. 2842 4

Naznanilo otvoritve

Prve goriške vinske kleti

13 Ljubljana, Stari trg 13.

Slavnemu občinstvu in svojim cenj. odjemalcem iz mesta in z dežele si usoja vlnudno naznaniti, da otvori dne 15. t. m.

vinsko klet

kjer se bodo točila dobro znana goriška, vipavska, istrska in različna samo pristna vina po najnižjih cenah.

Cenj. družinam se dostavlja vsaka množina vina od 5 litrov naprej brezplačno na dom. Večja naročila za gg. gostilničarje se dopolnjejo naravnost iz Gorice po znatno nižani ceni.

Za mnogobrojna naročila se priporoča s spoštovanjem

Prva goriška vinska klet
13 Ljubljana, Stari trg 13.

2014-1

Zidanje rakev

(grobne)

na novem centralnem pokopališču izvrši po najnižji ceni
stavitelj novega pokopališča
po oblastveno odobrenih določilih za zgradbo pokopališča.
Natančneje se poizve
v tehnični pisarni g. Ferdinanda Trumlerja
mestnega stavitelja
1561-31 v Ljubljani, Pred škofijo št. 3.

Naznanilo sl. občinstvu.

Podpisani naznanjam slav. občinstvu, da nisem plačnik za kake brez mojega dovoljenja sprejete obveznosti in da ima v vsaki zadevi veljavnost samo moj lastnoročni podpis.

Adolf Hauptmann

v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja. 2925-1

Prva zaloga

vedno svežega

dovskega in trboveljskega

Portland in Roman cementa

je pri
FR. STUPICA, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 1.
1453-18
Poleg „Figabirta“.

Os. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravnanstvo drž. železnice v Bejaku.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. junija 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga na Trbiž. Ob 12. uri 52 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inmost, Monakovo, Ljubno čez Selztal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 05 m jutraj osebni vlak v Trbiž od 3. junija do 9. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 10 m jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selztal v Solnograd, Inmost, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, Budejcevic, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 40 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Benetke, Milan, Florenco, Rim, Beljak, Celovec, Ljubno, Selztal, Solnograd, Inmost, Bregenc, Zeneva, Pariz, Dunaj — Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejcevic, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, (direktni voz 1. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 9. uri 56 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inmost, Monakovo, (direktni voz 1. in II. razr.) osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inmost, Monakovo, (direktni voz 1. in II. razr.) — **Proga v Novo mesto in Kočevje.** Ob 7. uri 17 m jutraj osebni vlak v Novo mesto, Straz - Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer osebni vlak v Novo mesto, Kočevje. **Prvihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 3. uri 07 m jutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo (direktni voz 1. in II. razr.), Inmost, Solnograd, Franzensfeste, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. uri 09 m jutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 13 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni voz 1. in II. razreda), Karlove vare, Heb, Marijine vane, Plzen, Budejcevic, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregenc, Inmost, Zell ob jezeru, Bad Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 30 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selztal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inmosta, Franzensfesta, Pontabla, Benetke, Milana, Florenco, Rima. — Ob 8. uri 46 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selztal, od Solnograda in Inmosta, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejcevic, Plzen, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prago, Lipskega. — Ob 12. uri 37 m ponoči osebni vlak s Trbiža od 3. junija do 9. septembra samo ob nedeljah in praznikih. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Ob 8. uri 44 m jutraj osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straz - Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — **Gandol in Ljubljano drž. kol. Iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m pop. ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. **Prvihod v Ljubljano drž. kol. Iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 min. jutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani

Ako iščete kupca ali

hipotekarno posojilo na zemljišče ali obrt vsake vrste ali na tvornice, hiše, vile, stavbišča, penzionate, graščine, mline, opekarne, hotele, gostilne, kmetijske domačije itd., se zaupno obrnite na staroznano podjetje

Mednarodni kupčijski kurir
(Internationaler Geschäfts-Courier)
centrala na Dunaju V/2
podružnice v Lincu, Gradcu, Celovcu, Trstu, Buda-Pešti, Brnu, Salzburgu, Črnovcih in Pragi. 2884-3

Prve vrste strokovnjaško strogo pošteno podjetje, hiter uspeh vseskozi gotov. Če bi Vam ugajal brezplačni obisk z radi natančneje domenitve in ogledanja, se izvolite pisмено obrniti na ravnatelja **FLORIJANA PANAGL**, ki bo v četrtek, 16. t. m. došel v grand hotel „UNION“ in bo od tega dne naprej od 8.—12. dopoldne in od 2.—4. popoldne moči govoriti z njim.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

Telefon št. 163. v Ljubljani priporoča svoje

izborna pivo v sodcih in v steklenicah.

Zaloga v Spodnji Šiški. — Telefon št. 187. 1606-31

TSCHINKEL na zet

priporoča vsem častitim gospodinjam
roje izvrstne nove izdelke, kakor **kompote, marmelade, kandirano sadje**
in posebno po najnovejšem načinu izdelovano 2815 5
cikorijno moko v lesenih zabojčkih.
Na poizkus vam bo dokazal izvrstnost te domače robe. Berite plakate.

BIBE

brezalkoholna pijača izvrstnega okusa iz sadnega soka
se dobiva pri 2365-8
G. PICCOLI, lekarnarju
v Ljubljani, Dunajska cesta.
En del tega soka, pomešanega s petimi deli vode, da za mlade in stare, za zdrave in bolne, prijetno, žejo gasečo, redilno in za prebavne organe zdravo pijačo.
1 steklenica 1 krono.
Naročila se izvrše točno po povzetju

Prva kranjska tovarnica klavirjev v Ljubljani
Rimska cesta št. 2. Hilserjeve ulice št. 5.

WAR BIN EK-ovi
piani so neprekoslivi! Prepričajte se osebno.
Klavirji, harmoniji, tudi samoigralni, elektriški. Prodaja se tudi na obroke. Stare klavirje jemljem v zameno. Dajem tudi naposodo. Poprave, uglasčevanja se izvršujejo točno in dobro. Solidne cene, 5letna garancija. 2159 19

Naznanilo.

Podpisaneec vljudo naznanja slav. občinstvu, da je svojo tovarno papirnih in kartonažnih izdelkov preselil iz Ljubljane na Vir pri Domžalah.
Cenene delavske moči in druge udobnosti me stavijo v prijeten položaj, kar najceneje postreži cenjene odjemalce.
Obenem se najtopleje zabvaljam za dosedaj mi izkazano zaupanje in prosim, da me čast. odjemalci tudi znanprej s svojimi cenjenimi naročili počaste in zagotavljam najsolidnejšo postrežbo.
Z velespoštovanjem
Jos. Petrič
tovarna papirnih in kartonažnih izdelkov
Vir-Domžale.
2915 1

Naznanilo.

Svojim cenjenim odjemalcem in čislannemu občinstvu v Ljubljani in okolici naznanjam vljudo, da je gospod
Oton Windeis
stopil v mojo trgovino kot solastnik in prevzel z današnjim dnem samostojno vodstvo te trgovine.
Z velespoštovanjem
R. Till
pri trvdki Gustav Fischer
tovarna sodavice.
Oziraje se na zgornje naznanilo si usojava izraziti tem potom svojim velecejenim odjemalcem najiskrenejšo zahvalo za vse nama tako obilno izkazano zaupanje in jih prosiva najvljudneje, da nama izkazujejo tudi nadalje svojo naklonjenost.
Ker nama je s preuredbo strojev in zboljšanjem izdelkov bolj kot kdaj poprej mogoče, izdelovati najine znane in priznane izvrstne limonadne in malinove sifone in pokalce z različnim sadnim okusom v najboljši kakovosti in bodeva tudi v prihodnje obračala posebno pozornost na najcenejšo in najtočnejšo postrežbo, upava, da bode p. n. občinstvo tudi nadalje blagohotno podpiralo najino podjetje. Zagotavljač v naprej najboljšo postrežbo v vsakem oziru se priporoča v velespoštovanjem udana
Till, Windeis v trvdki Gustav Fischer
tovarna sodavice. 2903-2

Ustanovljeno leta 1842.
FRKOSLIKARJA, SLIKARJA
NAPIŠOV IN OKROV
BRATA EBERL
Ljubljana, Dunajska cesta št. 5.
Telefon št. 124.

Trgovski pomočnik

špecerijske stroke in učenec
se sprejmeta pri **A. Sušniku na Zaloški cesti št. 21.** 2854-3
Istotam se prodaja tudi dobro ohranjena oprava za špecerijsko trgovino.
Restavracija „Narod. dom“
v Ljubljani.
Vsak dan sveže 2054 30

plzensko in termalno pivo

združenih pivovarov Za'ec in Laški trg.
Priznana dobra vina in okusna domača kuhinja.
Lep senčnat lipov vrt.
Za mnogoštevilni obisk se priporoča restavrater.
K 7.- Solingenski stroj za striženje las. Novo!
K 5.50 Solingenski stroj za striženje las. Novo!
s 3 grebeni za pretakanje za 3, 7 in 10 mm dolge lase. Se kar najbolj izplača v rodbinah z otroki, ker so stroški pokriti v pol leta. Cena K 5.50, najnižji K 7.-. Stroj za striženje brade K 5.-. Škarje za konje in pse K 5.-. Samobrilni aparat samo K 4.-, poškodba nemogoča. Star K 8.-. IV 1920-5
Namesto K 40.- samo K 12.-
Velefino dvocevno poljsko kukalo, mornarska oblika s šestimi akromatiškimi prim-stekli, model „Zeus“, za potovanje, gledališče, 144 mm visoko s kompasom, usnjatim tokom, jermanom in vrivico. Cena K 12.-. Dokazano prodanih čez 10.000 armad, športnim klubom in zasebnikom. Razloženo na londonski razstavi. Na 14 dni se pošlje proti povzetju na poskušajo. Edina prodaja
M. RUNDBAKIN, DUNAJ IX/1
Liechtensteinstrasse 28.
Ilustrovani cenovnik 12 zastonj in franko.

Mitin.
Odlična novost na polju
gojitve kože
so po predpisih dermatologa dr. Jessnerja izdelani
Mitin preparati
Milo Mitin
izvrstno prenaša najobčutnejša koža, daje čudovito polt, ima izredno prijeten vonj in je posebno pripravno za umivanje nežne otroške kože. Kos stane K 1.50.
Crème Mitin
prijetno parfimirano, za lepotilne namene izborna pripravno, dela kožo voljno, gibčno, ni mastno, izvrsten pomoček zoper raskavo rdečo in razpoklo kožo.
Skodelica stane K 1.50, pločevinasta skatlica 40 vin. 959 6
Pasta Mitin
kožnate barve, izvrstno varuje občutljivo in brani vneto kožo.
Pločevinasta skatlica 40 vin.
Puder Mitin
rožnat, svetlorumen in bel, čudovitega parfuma, se nadevje lahko in decentno, se dobro drži, je popolnoma neškodljiv in odgovarja najvišjim zahtevam odličnega ženstva. Cena K 2.40.
Svetli (Licht-) Mitin
napravljen z dr. Jessnerjevo Mitin-crème proti ogorenju pred solncem in na lednikih ter proti pegam. — Lonček 1 K.
Zaloga za Ljubljano: **Lekarnar Mayr.**
KREWEL & Co.
dr. z om. j., kemiška tovarnica
Kolin (Köln) Eifelstr. 33.

Karel Planinšek

Prva ljubljanska veležgalnica za kavo z elektriškim obratom ter specialna trgovina za kavo in čaj v Ljubljani
samo na Dunajski cesti, nasproti kavarne „Evropa“
(postajališče cestne železnice)
priporoča vsak dan na stroj sveže žgano kavo; najfinejše vrste in preizkušene zmesi po najnižjih cenah. Po pošti razpošiljam vsak dan.

Zanimivo naznanilo za lovce.

Od 15. oktobra t. l. naprej sprejema in kupuje podpisaneec vsako iz katerega koli kraja Avstrije in Ogrske franko in brez stroškov od oddajne postaje poslano množino
zajcev, jerebic in fazanov
po naslednjih cenah:
Zajce po 2 kroni, jerebice po 1 krono, fazane po 2 kroni.
Plačilo per cassa. Zaradi natančnejših pojasnil se je obrniti do podpisaneca.
Josip Rossi, trgovec
v Zagorju ob Savi.
2857-3

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu se usojava naznanjati, da sva otvorila zopet nekdanjo
vinsko trgovino „pri Lovrencu“
v Dol. Logatcu,
ter priporočava p. n. odjemalcem pristna vina za primerne cene.
Za pristnost vin jamčiva.
Z odličnim spoštovanjem
Hamerlitz & Hladnik.
2906 1

Slavno občinstvo!

Podpisani se priporočam preč. duhovščini za vsa umetna in stavbena cerkvena dela iz kamena, in slavnemu p. n. občinstvu za gradnjo
kompletnih rakev (grobnic)
na novem pokopališču. Izdelujem rakvene plošče in okvire za železno ograjo le iz najboljšega trdega, za zimo trpežnega kraškega, repentaborskega in dalmatinskega marmorja, ne pa iz nabrežinskega, ki ga vpeljavajo in ki za zimo ni stanovit. Vse izdelujem solidno in za zimo trpežno po najnižjih cenah.
Imam veliko zalogo prav umetno izdelanih nagrobnih spomenikov iz švedskega črnega granita in belega laškega carrarskega marmorja ter iz trdega kraškega kamena in jih prodajam po jako nizkih cenah.
V zalogi imam tudi nagrobne okvire lastne iznajdbe, ki jih izdelujem že 13 let in za katere le jaz lahko dam garancijo in ki se ne dobivajo nič več pri grobokopu, nego samo pri meni. Z odličnim spoštovanjem
Ignacij Čamernik
kamnoseški mojster in sodni izvedenec
Komenskega ulice št. 26 v Ljubljani.
2209 9

Podpisana vljudo naznanjava, da sva prevzela staro, dobro znano trgovino špecerijskega, kolo-nijalnega in materialnega blaga, raznih barv, žganja in deželnih pridelkov od gospoda
A. Lillega
na Jurčičevem trgu št. 1
in bodeva isto v dosedanjem obsegu v lastni hiši pod turko
Leskovic & Meden
dalje vodila. — Priporočava se častitemu občinstvu, zlasti pa vsem dosedanjim cenjenim odjemalcem, v blagovoljno naklonjenost z zagotovitvijo, da se bodeva potrudila s skrbno solidno postrežbo, zmernimi cenami in dobrim vedno svežim blagom, tudi novemu podjetju ohraniti dosedanje zaupanje.
Z odličnim spoštovanjem
Leskovic & Meden.
2924

Razglas.

Vsled sklepa c. kr. okrajnega sodišča v Rudolfovom z dne 6. avgusta 1906 števa A 154/6/15 dovoljena

prostovoljna dražba

v zapuščino g. Valentina Oblaka v Novem mestu se nahajajočega drobnega blaga, se bo vršila

dne 17. avgusta 1906

od 9. do 12. ure in od 3. do 6. ure v hiši g. Katarine Oblak števa 87 na glavnem trgu v Novem mestu, pri kateri se bode prodalo blago skupaj za sodno ceno 2526 K 47 h ali više, ne pa pod ceno onemu, ki največ ponudi, proti gotovemu plačilu kupnine.

Rudolfovo, dne 10. avgusta 1906.

Dr. Albin Poznik,
c. kr. notar kot sodni komisar.

À propos!

Ali imate luskinę na glavi in vam izpadajo lasje? Če je tako, pa poskusite svetovnoznani

Steckenpferd Bay-Rum

Bergmann & Co. v Draidanih in Dečnu na Lahi

prej Bergmannov originalni Sham-pooing Bay-Rum (znamka 2 škrate). Hitro se prepričate o izrednem učinku 2349 te izvrstne lasne vode.

V steklenicah po 2 K jo prodajata v Ljubljani: drogerija A. KANG in parf. O. FETICH-FRANKHEIM.

Knjižna novčest:

Ljudmila Poljanec Poezije.

V tej lično opremljeni knjižici je izšla zbirka poezij pesnice, ki jo je poznalo doslej občinstvo pod pseudonimom Nataša kot odlično so-trudnico slov. leposlovnih listov, zlasti „Ljubljanskega Zvona“. Mehka lirika, polna globokega čuvstva, se bo s svojim mehkim elegičnim tonom brez dvoma prikupila vsakemu čitatelju. — Priporočamo jo posebno slov. naobraženemu žensstvu.

Cena broš. K 2.—, po pošti K 2*10, eleg. vez. K 3.—, po pošti K 3*10.

Založništvo L. SCHWENTNER v Ljubljani.

Salame fine ograde gl. 1-95; iz gnatij zelo priljubljene gl. 1-30; dunajske 86 kr.; bolj fine gl. 1-15 za kilo.

Gnjat à la Praga 1 gl.; brez kosti gl. 1-20; pleče brez kosti 95 kr.; suho meso 86 kr.; slanina 88 kr.; glavina fina 50 kr. za kilo. — Fine kranjske klobase, vel. ena 20 kr.

Slivovka, brinjevee, gl. 1-20 liter pošilja s poštним povzetjem od 5 kil naprej 335-16

Janko Ev. Sirc v Kranju.

Ustanovljeno leta 1885. Mnogo priznanj o doposlanem blagu. — Kupujem pa vedno

brinjevo olje.

Stenografa

ali solicatorja z lepo pisavo sprejme s 1. oktobrom

notar J. Kogej v Ložu.

Ponudbe z izpričevali in pogoji do konca t. m. 2909-2

Žagar

se išče za večje tako podjetje na Kranjskem. Znati mora slovensko in nemško in biti izurjen za obrat s polnim jarmom (Vollgatter) in postranskimi stroji.

Vpraša naj se pri baron Bor-novem gozdnem uradu v Trzinu na Kranjskem. 2911-2

Dr. Grandi

zdravnik in kirurg v Tuenu pri Tridentu potrjuje, da je zapisoval proti raznim boleznim prebavnih organov vselej z dobrim uspehom III učinkujočo 37297

želodčno tinkturo

lekarnarja

G. Piccolija

Ljubljana, Dunajska cesta. 1 steklenica velja 20 vin. in se vnanja naročila z obratno pošto izvršujejo.

Posojevanje mrtvaških vóz.

Slavno občinstvo se opozarja, da se sprejemajo naročila za vsake vrste

prevažanja mrličev

iz mrtvaškim vozom

na novo pokopališče, kakor tudi zunaj Ljubljane ter

vožnja duhovnikov pri mrtvaških sprevodih

po najnižjih cenah.

Josip Turk

podjetnik

Radeckega cesta števa 3.

2901-2

Spretnega

akviziterja

išče pod ugodnimi pogoji na Kranjskem že dolgo poslujoča zavarovalnica za življenje in zoper nezgode.

Več pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

17-65

Gospod

doslužen vojaški godbenik, soliden in resen, zmožen nemškega in češkega jezika, išče kako stalno mesto pri banki, hranilnici, sodniji, tovarni itd., ali kot vratar ali šolski sluga. Posredovalca visoko nagrado.

Ponudbe pod „A. H.“ na upravnistvo „Slov. Naroda“.

2892-2

Lepi lokali

pripravi za vsako trgovino ali za pisarne se dajo takoj v najem.

Odda se tudi

hlev za dva konja.

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

2845-4

Nepremočljivi dežni plašči

iz orig. angl.

dvojnega blaga iz ovčje volne

z gumijevim vlogo

in pa 2887-2

gumijevi plašči

vsake vrste za gospode,

dame in otroke.

Vzorci, cene in navodila za mero z obratno pošto

PAGET & Co.

Dunaj, I., Riemergasse 13.

Elegantno stanovanje

s 3 sobami, kopalnico, sobo za služkinje in vsemi drugimi pritliklinami se da za novembrov termin v najem.

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

2846-4

Odlikovano z najvišjo odliko „Grand Prix“ na svetov. razstavi v St. Louisu. V tablicah po 10 h naprodaj povsod.

Naznanilo.

Usojam si svojim častitim prejšnjim naročnikom in slavnemu občinstvu najvljudneje naznaniti, da sem 31. julija t. l. zopet otvoril

zalogo piva v Metelkovih ulicah št. 19.

Prodajalo se bode uležano, marčno in dvojno marčno pivo v sodčkih po 1/3, 1/4 in 1/2 hektolitra, kakor tudi marčno in dvojno marčno pivo v zabojih po 25 steklenic.

Za častita naročila se priporoča

Julij Staré

lastnik v letu 1818. ustanovljene pivovarne v Mengšu.

2764-10

obrt za plakatovanje in reklame.

Ker za plakatovanje še dosedaj nimam stalnih desk, ustrezal bom začasno vsem naročnikom z reklamnimi deskami, katere bom izbežal na najživahnejših prometnih točkah v mestu.

Priporočam se obilnim naročilom, katere bom izvrševal vestno in po zmernih cenah. Za naročilo zadostuje telefonično obvestilo, in lepaki se bodo po naročniku ali pa v tiskarni prevzeli.

Obenem javljam, da imam samozastopstvo neprecenljivega sredstva

za pokončavanje vseh mrčesov.

Z veselo poštovanjem

Peter Matelič

podjetje za snaženje stanovanj in oken, razpraševanje s strojem Vacuum Cleaner v lastni hiši, Škofijske ulice 14.

Telefon 155.

2900-2

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana,

opekarna in tovarna pečl, ponudijo vsako poljubno množino

1703-29

zarebane strešne opeke,

(Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešnikov so patentovani v vseh kulturnih državah. Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Jos. Marzola.

Najilicnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Takojšna in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki.

